

SUOMEN YK-LIITTO

Toimintakertomus 2015

Sisälllys

1. Johdanto	2
2. Vaikuttamistoiminta	3
3. Viestintä	5
3.1 Yleinen YK-tiedotustoiminta	5
3.1.1 Keskeiset toiminnot	5
3.1.2 Verkkosivustot	6
3.2. Teemat	9
3.2.2 Pallonkuttajat - meri ei ole kaatopaikka.....	9
3.2.3 Nuorten ja opiskelijoiden YK-päivät.....	12
3.2.4 YK-kinot	13
3.2.5 Kansainväliset YK-teemapäivät	13
4. Kasvatus- ja koulutustoiminta.....	14
4.1. Globaalikasvatus	14
4.2. YK ja maailman tila – verkkomoduuli ja kestävän kehityksen kilpailu	16
4.3. Muut koulutusmateriaalit ja aineistot	16
4.4. Koulutukset ja kouluvierailutoiminta	17
4.5. Järjestöyhteistyö	17
4.6. YK-verkkokurssit avoimessa yliopistossa	19
5. Hankkeet ja verkostot.....	20
5.1. YK 70 – Maailman parhaat uutiset-kampanja.....	20
5.1.1. Keskeiset tapahtumat ja toiminnot	20
5.1.2. Kampanjan tavoitavuus – keskeiset luvut	23
5.1.3. Helvi Sipilän arkistojen hyödyntäminen sekä Naiset ja YK -seminaarit.....	23
5.2. Vaikuttamistyön hanke 'Kansalaisyhteiskunnan kapasiteetinrakennus: YK-prosessit ja vaikuttamistyö'	24
5.3. Vaikuttamistyön hanke 'Kansalaisyhteiskunnan kapasiteetin vahvistaminen ja YK-vaikuttamistyö: alueellisten ja kansainvälisten verkostojen vahvistaminen"-	25
5.4. Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU	26
Vuonna 2015 KATU järjesti seuraavat tapahtumat:	28
6. Hallinto ja talous	28
Liite 1: Tapahtumakalenteri	31
Liite 2: Henkilökunta ja harjoittelijat	31
Liite 3: Jäsenjärjestöt	31
Liite 4: Hallituksen kokoukset, kokousjäsenten aktiivisuus.....	33
Liite 5: YK-liiton edustukset	34

YK:n 70-vuotisjuhlavuoden kunniaksi Stadin ammattiopiston kondiittorilinjän opiskelijat ovat loivat reseptin YK:n syntymäpäiväkakulle.

1. JOHDANTO

Vuosi 2015 oli todellinen YK:n supervuosi: YK täytti 70 vuotta, jäsenmaat päättivät uudesta kestävästä kehityksen agendasta ja vuoden päätteeksi solmittiin Pariisin ilmastopöytäkirja. Lisäksi joulukuussa juhlittiin Suomen YK-jäsenyyden 60-vuotisjuhlaa. Vuosi oli tämän myötä toiminnantäyteinen myös YK-liitossa.

Kuluneena vuonna päättyneen toimintastrategian mukaisesti liiton ydintoiminta rakentuu kolmesta osa-alueesta: yleisestä YK-tiedotuksesta, globaalikasvatuksesta ja vaikuttamistyöstä. Tavoitteena on kasvattaa maailmanlaajuiseen vastuuseen, olla luotettava tiedonvälityskanava ja asiantunteva vaikuttaja.

Temaattisesti työn painopisteinä olivat voimassa olevan strategian mukaisesti:

- kestävästä kehityksen, ihmisoikeuksien ja turvallisuuden välisen yhteyden vahvistaminen
- globaalihallinnan kokonaisuuksien paremman hahmottamisen tukeminen
- kansalaisten osallistumismahdollisuuksien edistäminen YK:ssa.

Toimintakaudella YK-liitto koordinoi suomalaisten YK-järjestöjen kanssa YK:n 70-vuotisjuhlakampanjaa, jossa kerättiin yleisöltä hyviä tulevaisuuden visioita Maailman parhaiden uutisten muodossa. Post 2015 -agendan etenemistä ja kestävästä kehityksen tavoitteiden muotoutumista seurattiin aktiivisesti kesä-heinäkuussa

järjestetyssä Korkean tason poliittisen foorumin (HLPF) kokouksessa ja agendasta päättäneessä yleiskokouksessa.

Kestävän kehityksen Pallonkutistajat-viestintäkampanja huipentui syksyllä, kun vetoomus merten muovijätteen vähentämisen puolesta luovutettiin Suomessa ja kansainvälisesti. Myös merten ”jättemanner” sai yleisöäänestyksessä nimen: Trashlantis.

Viestintätyössä vuoden teemat näkyivät selkeästi: keskeisenä työskana oli YK70-kampanja, kestävän kehityksen agendasta viestiminen ja Pallonkutistajat-kampanjointi.

YK-liittojen vaikuttamistoiminnan kapasiteetinrakennushankkeessa tehtiin yhä tiivistä yhteistyötä Itä-Afrikan YK-liittojen sekä alkuperäiskansojen edustajien kanssa Suomessa ja Tansaniassa. Syksyllä 2015 järjestettiin Helsingissä kaksi työpajaa kestävän kehityksen tavoitteista ja kansalaisyhteiskunnan roolista niiden toimeenpanossa. Työpajoihin osallistui edustajia Itä-Afrikan kumppanijärjestöistämme sekä myös suomalaisia aiheen parissa toimivia.

Kasvatus- ja koulutustoiminnassa liitto keskittyi ennen kaikkea ”YK ja maailman tila” -koulukilpailun järjestämiseen ja kestävän kehityksen teemojen tuomiseen koulutyöhön.

2. VAIKUTTAMISTOIMINTA

YK-liiton vaikuttamistoiminnan tavoitteena on pitkäjänteisenä vaikuttajana toimiminen YK-asioissa. Kulunut vuosi vaaleineen ja uuden hallituksen muodostamisen myötä tarjosi vaikuttamistyölle runsaasti tilaa. YK-liitto pyrki herättämällä keskustelua YK-kysymyksistä ja aktivoimalla yhteistyötahoja kampanjatoimintaan tarjoamalla jäsenjärjestöille kanavan vaikuttaa YK-politiikkaan Suomessa ja kansainvälisesti sekä vahvistamalla kansalaisyhteiskunnan kuulemisen mahdollistavia YK-mekanismeja.

Jäsenjärjestöjen ja liiton hallituksen YK-asiantuntemusta kehitettiin järjestämällä vuoden aikana useita koulutustilaisuuksia ja avoimia seminaareja ajankohtaisista aiheista sekä tarjoamalla jäsenjärjestöille säännöllisesti tietoa YK-kysymyksistä. YK-liiton hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa (kokoonpano liitteenä). Kokouksissa kuultiin eri alojen asiantuntijoita ajankohtaisista YK-teemoista. Vuoden aikana annettiin useita lausuntoja mm. hallituksen selontekoihin ihmisoikeuksista, kehitysyhteistyökertomuksesta sekä YK-rahoituksesta talousarvion valmistelun yhteydessä.

Kansalaisten osallistumismahdollisuuksien lisääminen YK:ssa on ollut keskeisellä sijalla YK-liiton vaikuttamistoiminnassa jo useamman vuoden ajan. Kestäviä muotoja osallistumiselle on etsitty mm. kansalaisyhteiskunnan kapasiteetinrakennusta tukevien hankkeiden avulla. Yhdessä muiden järjestöjen kanssa YK-liitto on pyrkinyt vahvistamaan ja vakiinnuttamaan järjestöjen osallistumista kotimaassa tapahtuvaan YK-politiikan valmisteluun ja kansainvälisiin kokouksiin.

Kuluneella toimikaudella jatkettiin säännöllisiä jäsenjärjestötapaamisia yhteistyön tiivistämiseksi sekä tiedotuksen että vaikuttamistyön saralla. Juhlavuoden tiimoilta yhteistyö oli tiivistä erityisesti muiden YK-järjestöjen kanssa. Lisäksi yhteyksiä pidettiin yllä kattavasti koko valtiohallintoon eri ministeriöistä eduskuntaan. (Tarkempia tietoja ks. tapahtumakalenteri, liite 1.)

Toiminnot:

- Rauhanvälitykseen ja 1325 -päättöslauselmaan liittyvään työhön osallistuttiin ulkoministeriön rauhanvälitys ja 1325-koordinaatioryhmän jäsenenä.
- Ihmisoikeuksia seurattiin Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunnan IONK:in ja Ihmisoikeuskeskuksen perustaman ihmisoikeusvaltuuskunnan jäsenenä. Lisäksi Heikki Pietilä toimi YK-liiton edustajana Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiön KIOSin hallituksessa.

- Post 2015 agendan ja uusien kestävän kehityksen tavoitteiden valmistelutyötä seurattiin sekä osana järjestöjen Task Forcea että ulkoministeriön valmistelutapaamisissa. Lisäksi YK-liiton toiminnanjohtaja ja vaikuttamistyön vastaava osallistuvat Kestävän kehityksen toimikunnan työhön.
- Ilmastoneuvotteluihin valmistautumista seurattiin yhteistyössä kehitys- ja ympäristöjärjestöjen kanssa sekä osallistumalla ympäristö- ja ulkoministeriön keskustelutilaisuuksiin.
- Opetus- ja kulttuurisektorin tapahtumia seurattiin osallistumalla aktiivisesti UNESCO-toimikunnan työhön.
- Järjestöyhteistyötä tehtiin erityisesti yhdessä Kepan ja Kehyksen kanssa temaattisissa työryhmissä.
- Jenni Kauppila osallistui kesäkuussa kestävän kehityksen tavoitteita valmistelleeseen YK:n korkean tason tapahtumaan New Yorkissa.
- Helena Laukko osallistui YK:n yleiskokoukseen ja Kestävän kehityksen tavoitteista päättäneeseen huippukokoukseen syyskuussa New Yorkissa.
- Ritva Semi osallistui YK-delegaattina vuoden 2015 poliittiseen yleiskokousdelegaation
- Nuorisodelegaattina toimi Mikkel Näkkäläjärvi, joka osallistui lukuisiin YK-kokouksiin sekä kansainvälisesti että kotimaassa.

Hallituksen kokouksissa käsiteltiin vuoden aikana seuraavia teemoja:

- YK:n 70-vuotisjuhlavuotta
- 70. yleiskokouksen korkeantason tapahtumia ECOSOCin ja yleiskokouksen yhteydessä
- Alkuperäiskansojen oikeuksia ja kansalaisosallistumista
- POST 2015 -agendaa ja SDG-valmistelua: YK-liitto otti kantaa Suomen näkemyspaperiin vuoden 2015 jälkeisestä kestävän kehityksen agendasta
- Pariisin ilmastokokouksen tilannetta

Annetut lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto ihmisoikeusselonteosta, josta YK-liiton toiminnanjohtaja oli UAV:ssa kuultavana
- YK-järjestöjen yhteinen kannanotto hallitusohjelmaan
- Järjestöjen yhteinen vetoomus kehitysyhteistyöleikkauksiin liittyen
- Lausunto vuoden 2016 talousarviosta ja julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2016-2019, josta YK-liiton toiminnanjohtaja oli UAV:ssa kuultavana
- Kannanotto kehityspoliittisen ohjelman valmisteluun
- Pohjoismaisten YK-liittojen avoin kirje päättäjille YK-rahoituksen leikkauksista
- YK-liiton Pallonkustajat -vetoomus muovijätteitä koskevan sopimuksen puolesta
- Järjestöjen yhteiset lausunnot kestävän kehityksen tavoitteiden valmistelusta
- Suomen YK-liiton kannanotto ulkoministeriön yleiskokouskuulemisessa

Verkostot:

YK-liitto toimii aktiivisena jäsenenä kansainvälisessä YK-liittojen verkostossa WFUNAssa (*World Federation of United Nations Associations*). Wfunan johtokunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana. YK-liittojen Pohjoismainen yhteistyö on vakiintunut yhteen vuosittain kiertävään yhteistyökokoukseen ja yhteen Kööpenhaminassa järjestettävään laajempaan YK-tapaamiseen. Lisäksi YK-liittojen edustajat tapaavat Euroopan yhteistyöverkoston ja Wfunan johtokunnan kokousten yhteydessä. Pohjoismainen yhteistyö oli tiivistä myös erilaisten yhteisten hankkeiden myötä.

Toiminnot:

- Toiminnanjohtaja Laukko edusti YK-liittoa WFUNAn johtokunnan kokouksessa ja tapasi New Yorkissa myös Suomen YK-edustuston henkilökuntaa, pääsihteerin kabinetin edustajia ja DOALOSin asiantuntijoita
- Toiminnanjohtaja ja juhluvuoden koordinaattori osallistuivat Kööpenhaminassa järjestettyyn vuotuisen tapaamiseen YK-järjestöjen (YK:n kehitysohjelma UNDP, Maailman ruokaohjelma WFP sekä YK:n pakolaisasiainvaltuutettu WHO) pohjoismaisten toimistojen johtajien kanssa
- Yhteistyötä pohjoismaisten YK-järjestöjen kanssa jatkettiin YK-päivän ja muiden ajankohtaisten YK-asioiden edistämiseksi entiseen tapaan niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin
- Toiminnanjohtaja ja viestintävastaava osallistuivat YK-liittojen Pohjoismaiden ja Baltian kokoukseen Tallinnassa
- Toiminnanjohtaja osallistui YK-liittojen Euroopan verkoston kokoukseen Genevessä ja koulutussuunnittelija Chirsta Prusskij yhteispohjoismaiseen Malli-YK -kokoukseen Kööpenhaminassa. Molempien kokousten yhteydessä tavattiin pohjoismaisten YK-liittojen edustajia
- YK:n Brysselissä sijaitsevaan alueelliseen tiedotustoimisto (United Nations Regional Information Centre UNRIC) pidettiin tiiviisti yhteyttä ja suhteita vakiinnutettiin sekä toiminnajohtaja työvaihdon että YK –kino –yhteistyön myötä
- Puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja vaikuttamistyön koordinaattori Jenni Kauppila osallistuivat Wfunan yleiskokoukseen Vancouverissa
- Yhteistyötä tiivistettiin juhluvuoden tapahtumien myötä myös UNDP:n, UNFPA:n ja WFP:n kanssa mm. erilaisten vierailujen ja kampanjoiden yhteydessä.

3. VIESTINTÄ

3.1 Yleinen YK-tiedotustoiminta

3.1.1 KESKEISET TOIMINNOT

YK-liiton ydintehtäviin kuuluu välittää ja tuottaa suomalaisille laadukasta perustietoa YK:sta ja maailmanjärjestön tavoitteista sekä toiminnasta eri tasoilla. Liitto pyrkii profiloitumaan luotettavana YK-tiedon tuottajana ja asiantuntijana. Tähän liitto pyrkii tuottamalla tuottamaan säännönmukaisesti ajankohtaista ja oikeellista YK-tietoa kohderyhmiä kiinnostavalla tavalla.

Yleisen YK-tiedotuksen keskeiset toiminnot ja kanavat 2015:

- **Verkkouutiset**
YK-aiheista ja YK-liiton toiminnasta kertovien uutisten tuottaminen on keskeinen osa YK-liiton ulkoista viestintää. Vuonna 2015 uutisia julkaistiin ykliitto.fi-sivustolla yhteensä 91 kappaletta. Uutisoinnissa käsiteltiin mm. merten muovijäteongelmaa, YK-liiton vaikuttamistyön hankkeen tuloksia, ajankohtaisia YK-aiheita, avoimia työpaikkoja YK:ssa ja YK-liiton tapahtumia.
- **Uutiskirjeet**
Vuoden aikana lähetettiin 6 sähköistä uutiskirjettä hieman alle 1500:lle uutiskirjeen tilaajalle, kaksi uutiskirjettä Pallonkutistajat-kampanjan vetoomuksen allekirjoittaneille sekä muutamia muita uutiskirjeitä eritellyille kohdeyleisöille. YK-liiton uutiskirjeen avausprosentti oli keskimäärin noin 21. Se on hyvää keskiarvoa, eikä ole merkittävästi muuttunut edellisvuodesta. Uutiskirjeet sisälsivät valikoituja aiheita YK-liiton uutisvirrasta, käsitelivät mm. YK-liiton kampanjoita sekä mainostivat tulevia tapahtumia, kuten YK-kinoja.
- **Sosiaalinen media**

YK-liitto julkaisi päivittäin Facebook ja Twitter -tileillään mielenkiintoisimpia YK-aiheisia nostoja, kuten linkkejä omaan sisältöön (sisältömarkkinointi) tai ulkoisiin lähteisiin. Lisäksi viestinnän ja kampanjoinnin tukena toimivat jossain määrin myös liiton oma Youtube-kanava ja kuvien jakamiseen perustuva yhteisöpalvelu Instagram. Vuoden 2015 aikana YK-liiton Facebook-sivujen tykkäykset nousivat 1158:sta tykkääjästä 1678:aan tykkääjään eli 521:llä tykkääjällä. Twitter-seuraajien määrä on tällä hetkellä 1700.

- **Tapahtumatiedot**

Ykliitto.fi-sivuston tapahtumakalenterin kautta tiedotetaan YK:n julistamista teemapäivistä ja taustoitetaan teemapäiviä sekä kerrotaan liiton omista tapahtumista. Kalenteriin nostetaan myös muita YK:n teemoihin liittyviä soveltuvia tapahtumia. YK-liiton jäsenjärjestöt voivat esimerkiksi ilmoittaa YK-aiheisista tapahtumistaan liiton kalenterissa ilmoittamalla tapahtuman tiedot YK-liiton viestintävastaavalle, joka ylläpitää kalenteria.

- **Julkaisut**

YK-liitto myös tuottaa erilaisia YK-oppaita ja kansainvälistä oikeutta käsittelevää YK-sopimuskirjasten sarjaa. Vuonna 2015 sopimuskirjasista painettiin Lapsen oikeuksien sopimusta valinnaisine lisäpöytäkirjoineen (3000/1500 kpl) sekä YK:n yleissopimusta vammaisten henkilöiden oikeuksista lisäpöytäkirjoineen (4500/1500 kpl). Molemmat kirjaset julkaistiin sekä suomeksi että ruotsiksi. Kirjasia alettiin jakaa ja postittaa vasta vuoden 2016 alussa.

- **Maksettu mainonta**

Valtaosa YK-liiton saamasta mediatilasta on maksutonta, mutta maksullista mainontaa käytetään pienissä määrin. Vuonna 2015 mainostettiin muun muassa kaikilla maksullisilla radiokanavilla Pallonkutistajat-kampanjaa maailman merien päivän aikaan (ks. Pallonkutistajat). Opettaja-lehti on koulutustoiminnan osalta keskeinen mainoskanava, ja vuonna 2015 lehdessä ilmestyi kaksi YK-liiton koulutustoimintaan ja - materiaaleihin liittyvää mainosta. Vuonna 2015 opettajalehdellä oli 251 000 lukijaa. Syksyllä osallistuttiin Helsingin sanomien välissä ilmestyneeseen Turvallisuus-liitteeseen toimitetulla artikkelilla sekä pienellä mainoksella YK:n 70-vuotisjuhlavuodesta "Maailman parhaat uutiset" -teemalla (ilm. 6.12.2015, levikki 170 000 ja lukijoita 432 000). Sosiaalisessa mediassa mainostettiin ajankohtaisia päivityksiä pienillä summilla.

- **Tapahtumat**

Aktiivinen osallistuminen tapahtumiin, tapahtumien järjestäminen ja materiaalin jako tapahtumissa on tärkeää YK-liiton tiedotustoiminnan saavuttavuuden kannalta. Ks. tapahtumakalenteri, liite1.

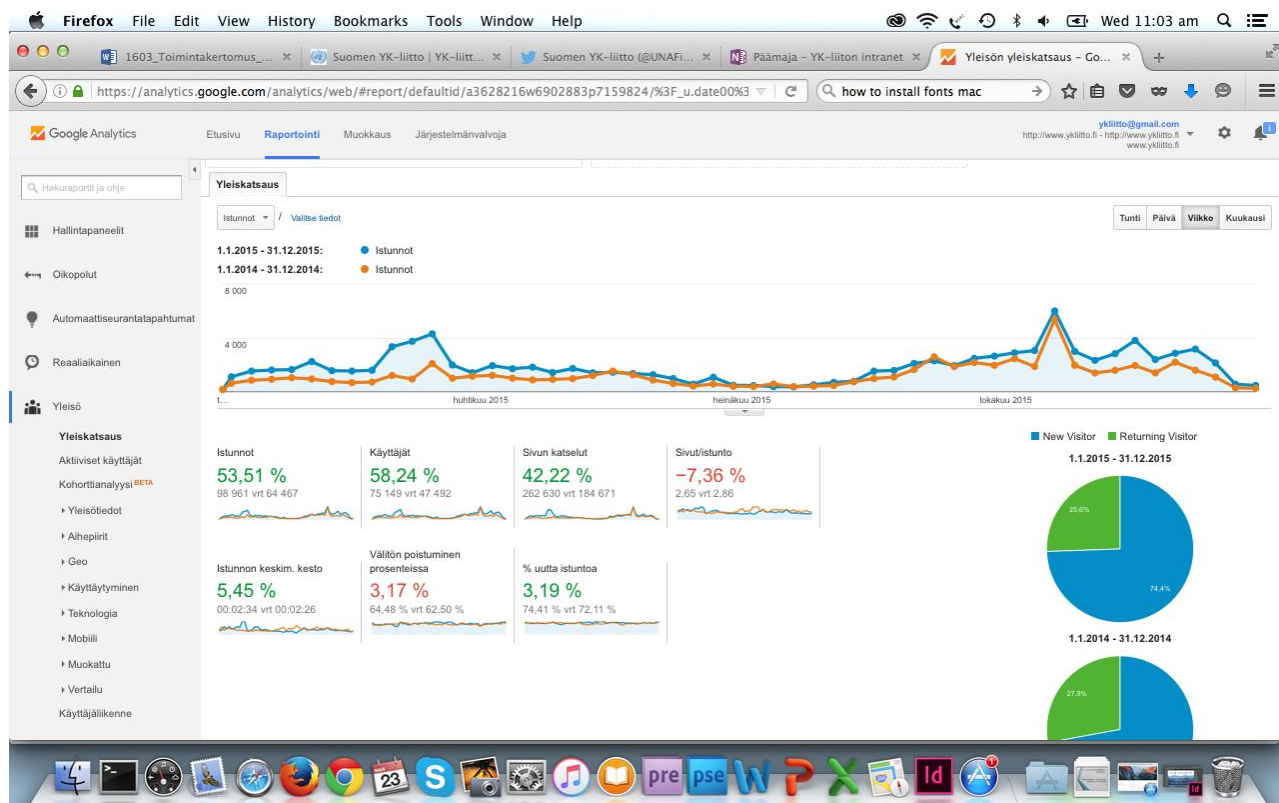
3.1.2 VERKKOSIVUSTOT

Verkkosivut ovat YK-liiton ulkoisen viestinnän ytimessä ja verkkosivustojen kävijäkehitys on ollut varsin myönteistä jo useiden vuosien ajan.

Ykliitto.fi-verkkosivustolla (ks. kuva 1) julkaistaan ajantasaista ja monipuolista tietoa lähinnä YK-liiton, mutta myös YK:n toiminnasta, liiton järjestämistä tapahtumista sekä taustatietoa kansainvälisistä YK-päivistä ja liiton tuottamista ajankohtaisista opetusmateriaaleista. Sivuston keskeisintä sisältöä ovat myös koulutuksen oppimateriaalit sekä liiton toimintaan ja tavoitteisiin muulla tavoin liittyvä ulkoinen viestintä (mm. tapahtumatiedotus ja työpaikkailmoitukset YK-järjestelmässä).

Sivuston kävijäseuranta kertoo, että istuntojen määrät nousivat vuonna 2015 yli 50 prosenttia verrattuna vuoteen 2014. Piikkeinä kävijämäärissä näkyvät erityisesti YK-päivän/aseidenriisuntaviikon radiomainoskampanja, joka toi sivustolle lisää liikennettä, sekä kansainväliset YK-päivät, , joita varten

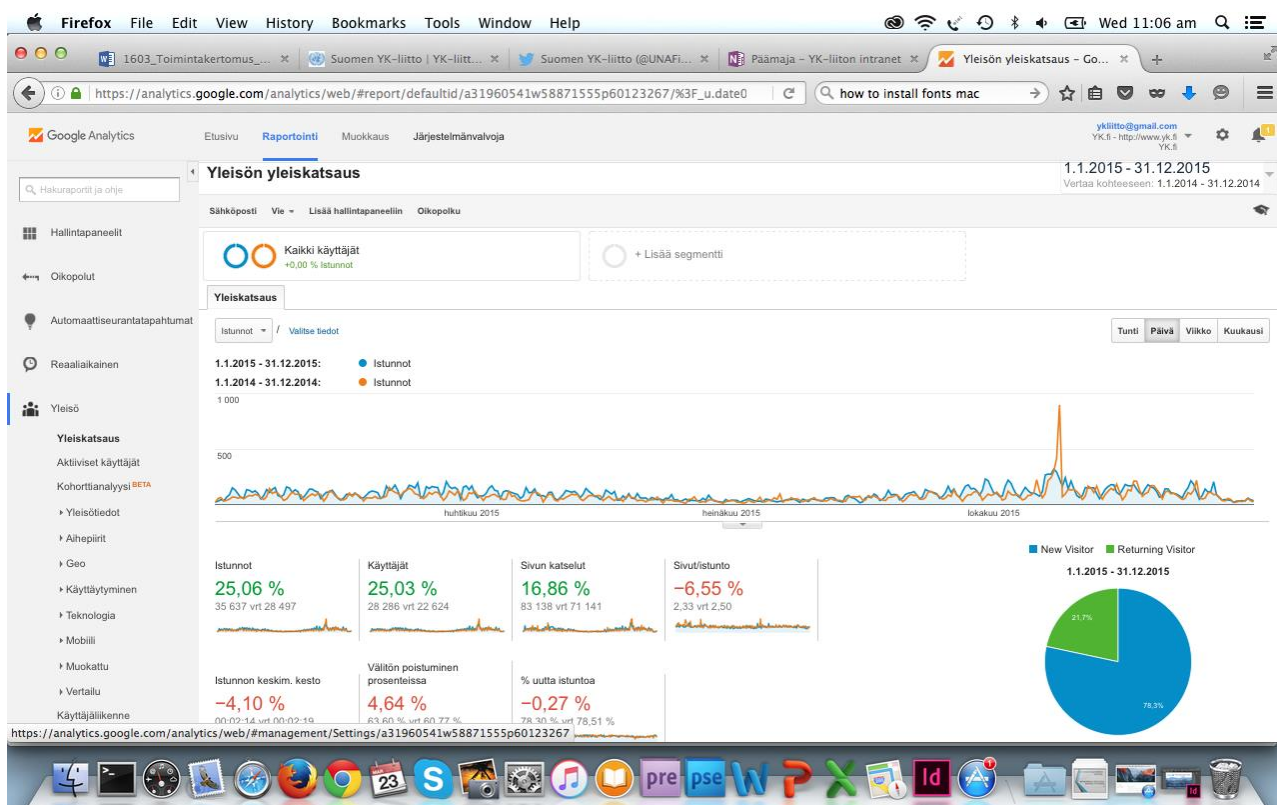
sivustoilla on mm. opetusmateriaalia. Erityisesti loppuvuodesta 2015 sivustolla käytiin ahkerasti mm. YK:n 70-vuotisjuhlapäivän (24.10.) vuoksi.

Kuva 1: ykliitto.fi:n kävijätilastojen yleiskatsaus vuonna 2015, verrokkina vuoden 2014 luvut.

YK.fi-sivusto (ks. kuva 2) sisältää temaattisen ja YK-järjestelmää koskevan tiedon lisäksi yleisimpien YK-termien käännösuositukset suomeksi. Yleisimpien YK-termien käännösuositukset löytyvät tietokannasta myös -ruotsiksi: <http://yk.fi/tietokanta> . Sivusto perustuu YK-liiton vuonna 2009 julkaisemaan YK-oppaaseen, joka on saatavilla myös painettuna kirjana. YK.fi on kuitenkin kaikkien ulottuvilla asuinpaikasta riippumatta ja sen sisältöä on mahdollista päivittää ajantasaisesti.

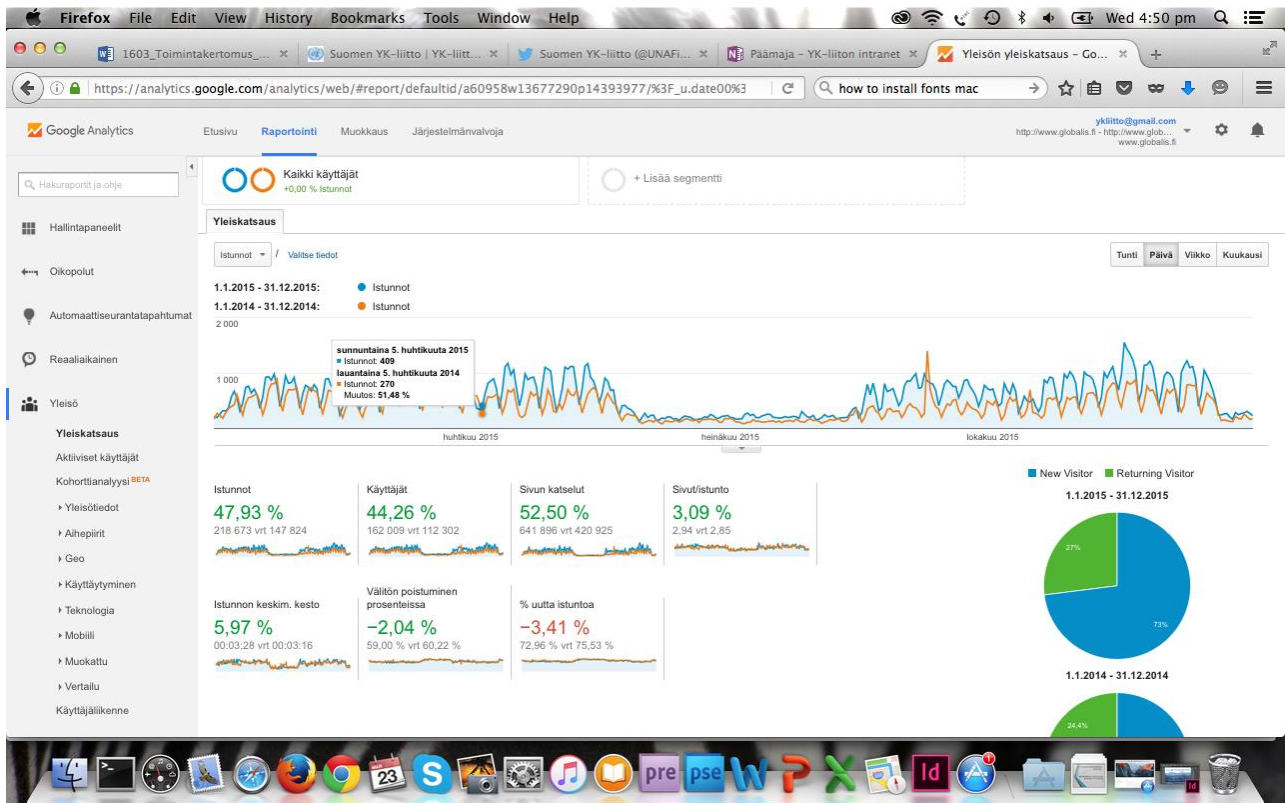
Sivuston istuntomäärät nousivat vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna 25 prosenttia siinä, missä vielä edellisvuonna kasvuprosentti oli huimat 85 prosenttia. Vuoden 2015 kasvuluku oli kuitenkin varsin myönteinen indikaatio siitä, että kohderyhmät löytävät sivuston entistä paremmin paitsi suorien viittausten avulla, myös hakukoneet ovat indeksoineet sen sisällön aiempaa paremmin. Aiemmat huimat kasvuluvut ovat johtuneet osittain myös siitä, että sivuston kävijämäärät ovat olleet vuosina 2012-2014 vielä melko maltillisia sivuston ollessa vielä nuori.

Kuva 2: YK.fi:n kävijätilastoja yleiskatsaus vuonna 2015, verrokkina vuoden 2014 luvut.

Globalis.fi (ks. kuva 4) on alun perin Norjan YK-liiton kehittämä interaktiivinen tietosivusto, josta on kehittynyt pohjoismaisten YK-liittojen menestyksellä yhteishanke. Suomen YK-liitto ylläpitää ja markkinoi suomenkielistä sivustoa, joka sisältää kaikkien YK:n jäsenmaiden (+7 muun maan) maaprofiilit, inhimillisen kehityksen indikaattoreita, tausta-artikkeleita maailmalla käynnissä olevista konflikteista, selittäviä artikkeleita keskeisimmistä kansainvälisistä sopimuksista, satelliittikuvia ympäristön nykytilasta sekä vuosittain tavoitteiden seuranta-tilastoja. Sivusto on suunnattu erityisesti kouluille.

Vuonna 2015 sivuston kävijämäärät jatkoivat hurjaa kasvuaan: istuntoja oli lähes 48 prosenttia edellisvuotta enemmän, kun vuonna 2014 kasvuprosentti oli 39 prosenttia. Suosituinta sisältöä olivat edelleen maailman eri maiden faktoja yhteen keräävät maaprofiilit, jotka päivitettiin kokonaisuudessaan vuoden 2015 aikana.

Kuva 4: Globaliksen kävijätilastot vuonna 2015 verrattuna vuoteen 2014.

3.2. Teemat

3.2.2 PALLONKUTISTAJAT - MERI EI OLE KAATOPAIKKA

Vuonna 2014 aloitettu Pallonkutistajat-kampanja pyrki tekemään tunnetuksi YK:n mahdollisuuksia kestävä kehityksen edistäjänä sekä rohkaisemaan kansalaisia toimimaan maailman merten muovijäteongelman ratkaisemiseksi. Kampanja sai ulkoministeriön viestintä- ja globaalikasvatustukea vuosina 2014-2015.

Markkinointiviestintätoimisto Havas Worldwide Helsinki suunnitteli viestintäkampanjan vuonna 2013 YK-liitolle pro bono -periaatteella. Kampanja julkaistiin tammikuussa 2014 ja kampanjointia jatkettiin täysipainoisesti loppuvuoteen 2015 asti. Kampanjasivustoon voi tutustua vielä alkuvuoden 2016 ajan osoitteessa: pallonkutistajat.fi sekä sosiaalisessa mediassa tunnisteilla #pallonkutistajat ja #globeshrinks.

Kampanja pyrki kasvattamaan suuren yleisön tietoisuutta kestävästä kuluttamisesta ja yksilön mahdollisuuksista vaikuttaa kestävä kehityksen edistämiseen sekä avaamaan YK:n toimintaa ymmärrettävällä tavalla muovijäteongelman kontekstissa. Kampanjasivustolla kävijä saattoi esimerkiksi tehdä lupauksia esimerkiksi muovin käyttöön liittyen, jakaa niitä sosiaalisessa mediassa, haastaa muita mukaan kampanjaan ja allekirjoittaa vetoomuksen YK:n alaisen muovijätösopimuksen aikaansaamiseksi.

Kohdeyleisöä olivat erityisesti opettajat, opiskelijat, poliitikot, kansalaisjärjestötoimijat, kalastajat ja sukeltajat. Suurelle yleisölle suunnatun mainonnan lisäksi pyrittiin tavoittamaan kohdeyleisöä heille suunnatulla mainonnalla sosiaalisessa mediassa ja esimerkiksi toimittamalla kampanjamateriaalia soveltuviin paikkoihin (aiheisiin liittyvät tapahtumat, satamat, alan harrastajien kaupat jne.).

Kampanja sai alusta lähtien tukea useilta kansanedustajilta ja europarlamentaarikoilta. Vuonna 2015 **Sari Multala**, kansanedustaja ja kilpapurjehduksen kolminkertainen maailmanmestari, edisti kampanjaa

Pallonkutistajat-lähettiläänä. Vuoden aikana yhteistyötä tehtiin lisäksi etenkin Suomen kalastusmatkailun edistämisseuran, Pidä saaristo siistinä ry:n Siisti biitsi -kampanjan sekä taiteilija **Kristiina 'Tikke' Tuuran** kanssa

Kampanjan teemat integroitiin YK-liiton toimintaan ja aihetta pidettiin esillä YK-liiton vaikuttamistyössä, koulutustoiminnassa ja muissakin kuin aiheeseen keskittyneissä tapahtumissa. Koulutustoiminnan osalta mm. kestävän kehityksen Pallonkutistaja-visaa markkinoitiin kouluille keinona valmistautua ”YK ja maailman tila” -koulukilpailuun. Suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi toteutettu visa säilytetään osana liiton materiaaleja jatkossakin (ks. www.ykliitto.fi/pallonkutistajavisa). Aihetta markkinoitiin aktiivisesti opettajille, aihetta tuotiin esiin YK-liiton verkkomateriaaleissa ja tarjottiin materiaalia opetustyön tueksi. Myös YK70-kampanjassa aihetta tuotiin esiin, muun muassa yhdistämällä kampanjoiden viestejä tapahtumissa ja kirjoittamalla juhluvuoden Maailman parhaat uutiset -lehteen Pallonkutistajia käsitteleviä artikkeleita.

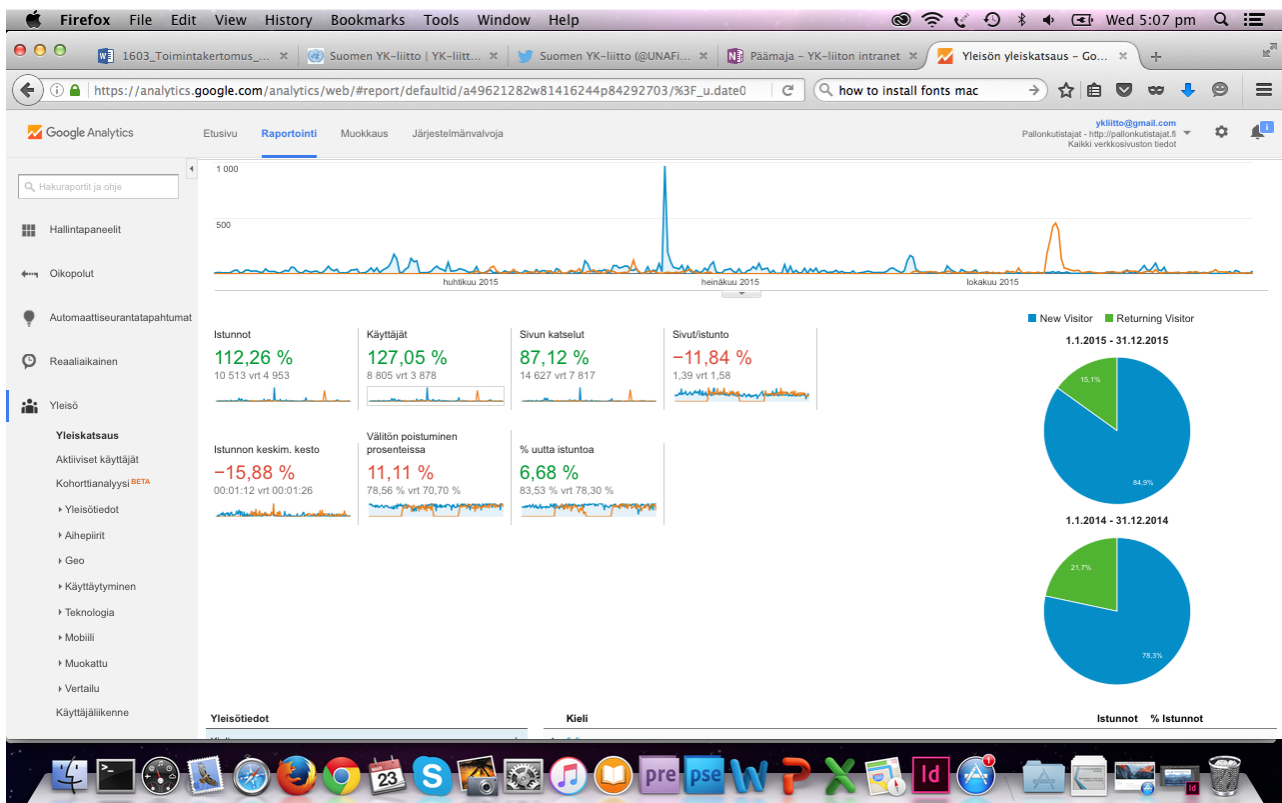
Keskeiset toiminnot vuonna 2015 ja kampanjan tavoittavuus:

Pallonkutistajat-kampanjassa tavoitettiin vuosina 2014–2015 arviolta melkein 900 000 ihmistä median, mainonnan, aktiivisen yleisötapahtumiin jalkautumisen ja natiivimainonnan myötä. Vuoden 2015 aikana Pallonkutistajat-kampanja oli mukana yhteensä 11 tapahtumassa (tarkemmat tiedot tapahtumista ks. liite Tapahtumakalenteri 2015).

- Vetoomuksen muovijätösopimuksen puolesta allekirjoitti 21 organisaatiota (ks. liite Pallonkutistajat vetoamus luovutus) ja 3686 yksityishenkilöä.
- Kestävän kehityksen Pallonkutistajat-visaa pelattiin kampanjan aikana yhteensä yli 56 000 kertaa ajalla 23.11.2013–31.12.2015. Yksilöityjä pelaajia kerääntyi tällä ajalla yli 12 000.
- Radiomainonta tavoitti yhteensä noin 560 000 henkilöä valtakunnallisilla kaupallisilla radiokanavilla: radiospotti vuonna 2014 tavoitti arviolta 56 000 henkilöä vuonna 2014 ja vuonna 2015 maailman merien päivän viikolla ”Pelasta meret muovilta” -radiospotin 8 toistoa tavoittivat Radiomedian mukaan yhteensä vähintään 500 000 kuulijaa (valtaosin 25–50 vuotiaita).
- Kampanjan radiospotin kuulijaluvut nostivat sivuston tavoitettavuutta sykäyksenomaisesti heinäkuussa 2015 (ks. kuva 4).
- Verkkosivujen tarkkaa käyttöastetta on vaikea arvioida, koska niiden kävijäseuranta ei toiminut teknisestä virheestä johtuen asianmukaisesti. Vetoamusallekirjoituksia sivujen kautta tuli kuitenkin aktiivisesti ja nimiehdotuksia jätemantereelle annettiin sivuilla yhteensä noin 800.
- Sosiaalinen media oli kampanjan tärkeimpiä viestintäkanavia. Merten muovijäteongelmaa ja kampanjaa koskevista asioista tiedotettiin säännöllisesti kuhunkin kanavaan sopivalla tiheydellä (Twitterissä useita kertoja päivässä ja Facebookissa useita kertoja viikossa).
- Aihetta käsitteleviä ja taustoittavia artikkeleita tuotettiin YK-liiton sivuille vuoden 2015 aikana yhteensä 11.
- Lisäksi Pallonkutistajia ja merten muovijäteongelmaa nostettiin esiin YK:n juhluvuoden Maailman parhaat uutiset lehdissä (kahdessa lehdistä ja YK70-kampanjan esitteissä). Tätä kautta tavoitettiin tuhansia lisää.
- Meri ei ole kaatopaikka -artikkeli Mediaplanetin Itämeri-julkaisussa kertoi merten muovijäteongelmasta ja kampanjasta. Julkaisu ilmestyi kesäkuussa Kauppalehden yhteydessä ja

verkossa osoitteessa www.ymparistonystava.fi. Kauppalehdellä lukijoita 171 000.

- Kampanjamainos kestävän kalastuksen puolesta puhuvan **Jasper Pääkkösen** kuvalla esillä Kalamaraton-lehdessä toukokuussa 2015. Lehteä jaettiin Helsingin ja Kotkan Kalamaratoneissa.
- Mediaosumia vuodelta 2015:
 - 28.8. Trashlantis Helsingin uutisissa ja Vantaan Sanomissa: <http://www.helsinginuutiset.fi/artikkeli/313268-trashlantis-pesi-plastic-republicin-jatelautta-stadin-rannoille>
 - 3.9. YK-liiton Eeva Reittilä Yle Puheen aamussa haastateltavana (Yle puheen tavoitavuus noin 205 000)

Kuva 4: Pallonkutistajat.fi -sivuston kävijämäärien analytiikka vuonna 2015 verrattuna edellisvuoteen. Huom! Verkkostatistiikka ei teknisen virheen vuoksi toiminut kampanjan koko ajanjakson 2014-2015 ajan oikein, minkä vuoksi oheiset luvut ovat ainoastaan viitteellisiä.

Vetoomuksen luovutus ja kampanjan päätös

Pallonkutistajat-kampanja päätettiin loppuvuodesta 2015. Se huipentui kampanjan vetoomuksen luovutukseen Suomessa ja kansainvälisesti sekä kampanjan alussa julistetun nimikilpailun päättämiseen. Yleisökilpailussa merten "jätämanner" sai nimen Trashlantis.

Vetoomus merten muovijätteen vähentämisen puolesta luovutettiin syksyllä 2015 ensimmäisenä ympäristöministeri **Kimmo Tiilikaiselle**. Luovutuksen yhteydessä ministeri totesi, että Suomi voi aktiivisesti puoltaa merten muovijätteen vähentämiseen tähtäävää lainsäädäntöä seuraavassa YK:n ympäristökokouksessa. YK:n ympäristöohjelma UNEP oli luovutuksen aikaan parhaillaan tekemässä selvitystä merten roskaantumiseen liittyvästä lainsäädännöstä antaakseen esityksensä sen parantamistarpeista ympäristökokoukselle keväällä 2016.

Seuraavana vetoomus luovutettiin New Yorkissa YK:n meriyksikön (*Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, DOALOS*) johtajalle **Gabriele Goettsche-Wanlille**. Hän kiitti Pallonkutistajia siitä, että kampanja on

pitänyt merten muovijäteongelmaa esillä. Vaikka ongelmasta ollaan oltu koko 2000-luvun ajan varsin tietoisia, aihe on noussut vahvemmin YK:n asialistalle vasta viime vuosien aikana. YK:ssa syyskuussa sovittuihin kestävän kehityksen tavoitteisiin kuuluu kohta (14.1.), joka koskee vedenalaisen elämän kestävämmän käytön edistämistä ja vesistöjen laadun parantamista seuraavien vuosikymmenien kuluessa. Merten muovirooskaongelma on juuri tällainen kestävän kehityksen piiriin kuuluva ongelma, johon kestävän kehityksen Agenda2030 pureutuu.

Pallonkutistajat-vetoomuksen vastaanottivat myös YK-liittojen yleiskokouksessa Vancouverissa UNEPin Pohjois-Amerikan toimiston ohjelmatyöntekijä **Hilary French** sekä YK-liittojen kattojärjestön WFUNA:n pääsihteeri **Bonian Golmohammadi** sekä Kanadan YK-liiton puheenjohtaja **Kate White**. Golmohammadi ja White välittivät samalla viestikapulan eteenpäin kokouksessa läsnä oleville Euroopan, Afrikan, Amerikkojen ja Aasian YK-liittojen edustajille. He rohkaisivat YK-liittoja tekemään kansainvälistä vaikuttamistyötä kestävämmän mertenkäytön puolesta ja viemään Pallonkutistajat-vetoomuksen eteenpäin omien maidensa kestävän kehityksen edistämisestä vastaaville ministeriöille.

3.2.3 NUORTEN JA OPISKELIJOIDEN YK-PÄIVÄT

YK-liitto on jo yli kymmenen vuoden ajan järjestänyt eri yliopistokaupungeissa yhdessä paikallisyhdistystensä sekä Suomen YK-nuorten kanssa nuorille ja opiskelijoille suunnatun seminaarin YK-aiheista.

Vuoden 2015 Nuorten YK-päivät järjestettiin Turussa noin 115:lle nuorelle ja opiskelijalle. Tapahtuma järjestettiin tällä kertaa yksipäiväisenä. Tapahtuma järjestettiin yhdessä Turun YK-nuorten kanssa.

Tapahtuman teema oli vuonna 2015 YK:n kestävän kehityksen agenda 2030. Teemaa käsiteltiin seminaarissa kahden teemaluennon (Marikki Stocchetti, Sami Pirkkala), haastattelun (Olli Tiainen, Greenpeace) sekä toiminnallisten työpajojen muodossa. Perinteisessä työelämäosiossa entinen YK-harjoittelija, JPO ja YK-nuorisodelegaatti kertoivat kokemuksistaan ja valottivat niin YK:n kehitystoimintaa kuin rekrytointi- ja -hakuprosessia aloitustason YK-tehtäviin.

Iltaohjelmassa nuorilla oli mahdollisuus tutustua muihin osallistujiin, joita oli tullut kiitettävästi ympäri Suomea Turun lisäksi mm. Oulusta, Helsingistä, Jyväskylästä.

Palautteen perusteella luennot koettiin antoisiksi ja informatiivisiksi. Suosituin osio oli työelämäpaneeli. YK-päiviä tai vastaavanlaisia tilaisuuksia toivottiin järjestettävän myös jatkossa.

Tapahtuman ohjelma: http://www.ykliitto.fi/sites/ykliitto.fi/files/nuorten_ja_opiskelijoiden_yk-paivat_2015_aikataulu_2_1.pdf.

Kuva: Nuorten ja opiskelijoiden YK-päivän osallistujia työpajassa.

3.2.4 YK-KINOT

YK-liitto ja YK:n alueellinen tiedotustoimisto UNRIC ovat järjestäneet YK-kino-tapahtumaa yhdessä vuodesta 2014, jolloin YK-kino järjestettiin ensi kertaa Maailman merten päivänä 8.6. Pallonkutistajat-teemalla. YK-kinot ovat temaattisia tapahtumia, joissa esillä on kulloinkin ajankohtainen, globaaleihin teemoihin keskittyvä ja laadukas dokumenttielokuva. Kinon yhteydessä järjestetään asiantuntijapaneeli, jonka yhteydessä paikalla oleva yleisö voi esittää kysymyksiään ja kommenttejaan.

Vuonna 2015 Helsingissä sijaitsevassa elokuvateatteri Andorrassa järjestettiin yhteensä neljä YK-kino tapahtumaa, joissa esitettiin elokuvat *Sarjakuvapiirtäjät – demokratian jalkaväki* (10.3., aiheena sananvapaus ja sarjakuvan rooli ympäri maailmaa), *Walls and the Tiger* (2.6., aiheena intialaisen kyläyhteisön vastarinta valtiota ja suuryritystä vastaan), *The Human Experiment* (9.9., aiheena ympäristön kemikaalikuormitus) sekä *Incorruptible – Lahjomattomat* (15.12., aiheena kansalaisliikkeen rooli demokratian edistämässä Senegalin presidentinvaalien esimerkin kautta).

YK-kinojen suosio on ollut niiden olemassaolon ajan varsin nousujohteista. Ensimmäisen YK-kinon 12 hengen yleisöstä on päästy loppuvuoden 2015 lukemiin: yli 100 henkilöä vetävä sali oli ääriään myöten täynnä, kun esityksessä oli syyskuussa dokumenttielokuva kemikaalien vaikutuksesta terveyteen.

3.2.5 KANSAINVÄLISET YK-TEEMAPÄIVÄT

YK:n julistamat teemapäivät toimivat vuoden aikana tärkeinä tilaisuuksina jalkauttaa YK-teemoja suuren yleisön pariin. Kansainvälisistä päivistä YK-liitto oli vuonna 2015 erityisesti mukana viettämässä seuraavia:

- **Onnellisuuden päivää** (20.3.): Onnellisuuden päivän kunniaksi lanseerattiin YK70-juhlavuosisikampanjan verkkosivut (www.maailmanparhaatuutiset.fi). YK-liitto paikallisyhdistyksineen jalkautui suomalaisille rautatieasemille jakamaan hyviä uutisia sekä hyvää mieltä. Lehteä jaettiin Rautatientorilla Helsingissä sambaryhmä Império do Papagaion säestyksellä. YK-liiton paikallisjärjestöt jakoivat lehteä myös Jyväskylässä, Turussa ja Tampereella. Lisätietoja: <http://www.ykliitto.fi/uutiset-ja-tiedotus/uutisarkisto/maailma-viettaa-onnellisuuden-paivaa-kolmatta-kertaa-perjantaina>
Helsingin uutiset aiheesta: <http://www.lansivayla.fi/artikkeli/273961-onnensambaa-vatkataan-tanaan-rautatieasemalla>
- **Urheilun ja kehityksen päivää** (6.4.) juhlistettiin vuonna 2015 seminaarilla, jossa keskityttiin erityisesti tyttöjen oikeuksiin ja liikunnan mahdollisuuksiin tyttöjen aseman parantamisessa. Järjestäjinä toimivat Liikunnan Kehitysyhteistyö LiiKe ry, Valo, Suomen Olympiakomitea, Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry, Suomen YK-liitto. Lisätietoja: <http://www.ykliitto.fi/tapahtumat/kansainvaliseen-urheilun-kehityksen-ja-rauhan-paivan-seminaari-842015>
- **Maailman merien päivää** (8.6.): Merien päivänä Pallonkutistajat (ks. luku 3.3.2) kampanjoivat tehostetusti. Viikon aikana tehostettua sosiaalisen median kampanjointia sekä kaupallisilla radiokanavilla mainos puhtaampien merien puolesta. Maanantaina 8.6. kampanjoitiin Suomenlinnassa ja Helsingin yliopistolla "Terveet meret, terve planeetta" -tilaisuudessa. Tiedote merien päivästä: <http://www.ykliitto.fi/uutiset-ja-tiedotus/uutisarkisto/pallonkutistajat-lahettilas-meidan-huolehdittava-meristamme>
- **Rauhan päivää** (21.9.): Vierailtiin rauhan päivän kunniaksi Suomalais-venäläisessä yhteiskoulussa ja Apollon yhteiskoulussa yhteistyössä maamiinauhrin Kevin José Angaritan ja Suomen Lähetyseuran maamiinauhrien tukihankkeen koordinaattorin kanssa. Keskusteltiin YK:n rauhan päivästä, rauhan merkityksestä ja maamiinakysymyksestä.
- **YK:n päivää** (24.10.): YK:n 70-vuotisjuhlan kunniaksi järjestettiin kakkukahvitilaisuuksia YK:n päivän aikaan ympäri Suomea (ks. luku 5.1.). Pääkakkutapahtumassa Kampin kauppakeskuksessa Helsingissä jaettiin 5000 palaa kakkua. Aamulla järjestettiin myös Helsingin tuomiokirkon kryptassa YK:n rauhantyötä ja ihmisoikeuksia käsittelevä jumalanpalvelus. Illalla Tuomiokirkko värjättiin siniseksi osana maailmanlaajuista Turn the World Blue -kampanjaa. YK:n päivän tapahtumat Suomessa: <http://www.ykliitto.fi/tapahtumat/ykn-paivan-tapahtumat-suomessa>

4. KASVATUS- JA KOULUTUSTOIMINTA

4.1. Globaalikasvatus

YK-liiton koulutustoiminta tukee YK:n ja Unescon asettamia kasvatus- ja koulutustavoitteita. Toiminta nojaa vahvasti myös kansallisiin perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin (2004/2016), kansainvälisyyskasvatus 2010 toimenpideohjelmaan ja sen toimeenpanosuositukseen (2011), Maastrichtin julistukseen (2002) ja YK:n julistukseen ihmisoikeuskasvatuksesta (2011).

YK-liitto pyrkii globaalikasvatustoiminnalla lisäämään kansainvälisten järjestelmien ja päätöksentekoprosessien ymmärtämistä, ihmisoikeuksien tuntemusta sekä maailmanlaajuista yhteisvastuuta. Globaalikasvatuksella pyritään pitkäkestoisiin tuloksiin ja pysyvään muutokseen asenteissa ja toimintatavoissa.

Koulutustoiminnan keskeisimpiä kohderyhmiä ovat opettajat (esiopetus, ala- ja yläkoulu, lukio ja toinen aste), opiskelijat (erityisesti opettajaksi opiskelevat, yhteiskunta-alan opiskelijat, yhteisöpedagogiopiskelijat), nuorten parissa toimivat kasvattajat ja ohjaajat (nuorisotyöntekijät ja vapaa sivistystyö), järjestöjen kasvattajat ja kouluttajat sekä YK-liiton jäsenjärjestöjen toimijat. Tavoitteena on ensisijaisesti keskittyä lasten ja nuorten parissa toimivien opettajien, ohjaajien ja alan opiskelijoiden tukemiseen sekä YK-liiton omien jäsenjärjestöjen osaamisen vahvistamiseen.

Koulutustoiminnan keskeisiä menetelmiä ovat:

- Luennot, seminaarit ja muut tilaisuudet eri kohderyhmille (mm. opettajat, opiskelijat, vapaa sivistystyö, järjestöyhteistyö, laaja yleisö)
- Materiaalintuotanto eri kohderyhmille (mm. esitteet, kirjat, kirjaset, oppaat, toimintaideat)
- Verkkoaineistot:
 - yk.fi ja globalis.fi – tietoa YK:sta järjestönä ja sen jäsenmaista
 - ihmisoikeudet.net ja ihmisoikeuspeleli.fi
 - YK ja maailman tila – tiedä, osaa, vaikuta –verkkokokonaisuus YK:sta ja kestävästä kehityksestä
 - Kestävän kehityksen -visa sivustolla pallonkuttajat.fi (ks. Pallonkuttajat)
 - YK-päivien tieto- ja toimintakokonaisuudet
 - Maailmanparhaatuutiset.fi -sivuston toimintapaketti kouluille
- Malli-YK ja MiniMUN roolipelisimulaatio YK:n eri elinten toiminnasta
- Maailmankansalaisen kypsyyskoe (MKK, kaikille avoin itsenäisen oppimisen ja opiskelun kokonaisuus)

Gloaalikasvatuksen painopiste on olemassa olevien hyvien aineistojen ja menetelmien edelleen kehittämisessä ja juurruttamisessa valtakunnallisesti opetussuunnitelmaa ja tulevia SDG-tavoitteita silmällä pitäen. Vuoden 2015 keskeisin toiminto oli YK ja maailman tila –sivuston sisältöjen ja siihen liittyvän kilpailun tuottaminen, päivittäminen ja ylläpito.

Vaikuttamistyötä on tehty kommentoimalla uusia peruskoulun oppikirjoja YK:n periaatteiden, kestävä kehityksen ja ihmisoikeuksien näkökulmasta sekä kommentoimalla kestävä kehityksen tavoitteiden indikaattoreita, erityisesti tavoitetta 4 (hyvä koulutus) ja sen alatavoitetta 4.7. (globaali kansalaisuus).

YK-liitto tuottaa verkkosivuilleen materiaalia Malli-YK-toiminnan tueksi ja käy pyynnöstä kouluttamassa siitä kouluissa. Malli-YK-koulutoimintaa toteutettiin kouluvierailuina kahdessa koulussa kuluneena vuonna. Sen lisäksi Lammin koulun 10 vuotisen Malli-YK-kokousjuhlan kunniaksi lähetettiin heille erillinen videotervehdys. Syksyllä 2015 aloitettiin OKM rahoitteinen Nuorten Visio 2030 –hanke, jossa hyödynnetään MiniMUN-menetelmää kestävä kehityksen teemojen käsittelyssä. Lisäksi YK-liitto tuki neljän Lammin lukiolaisen, yhden opettajan ja koulutussuunnittelijan matkaa NordicMUN-kokoukseen Kööpenhaminaan, jonka yhtenä yhteistyötahona YK-liitto toimi muiden pohjoismaisten YK-liittojen kanssa. Koulukohtaisia Malli YK-kokouksia järjestetään vuosittain ja niihin osallistuu keskimäärin n. 500 oppilasta vuodessa.

Maailmankansalaisen kypsyyskoe (MKK) -menetelmän fasilitointi ja oppilaitosten tukeminen toteutuksessa ovat osa menetelmien pitkäkestoisuuden strategiaa. MKK-diplomin suoritti 68 nuorta. Vuoden 2015 loppuun mennessä YK-kouluksi ilmoittautuneita oppilaitoksia oli 104.

Koulutussektorin päätapahtuma oli jälleen opetusalan ammattilaisille järjestetty Educa-messut, joissa kävijöitä oli kaiken kaikkiaan 14 000.

Vuoden aikana ei enää järjestetty kouluvierailijakoulutuksia, kouluvierailuja toteutettiin 31 kappaletta sekä muita koulutuksia, luentoja ja työpajoja yhteensä 15 (905) ja materiaalitoreja 12 kappaletta (tavoitettu n. 1500). Toiminnan esittelyjä paikallisryhmille tai oppilaitoksille oli 5 (100 henkeä). Näissä on tavoitettu yhteensä arviolta 3509 ihmistä.

4.2. YK ja maailman tila – verkkomoduuli ja kestävän kehityksen kilpailu

YK:n 70-vuotisjuhlavuotta silmällä pitäen toteutettiin laaja YK ja maailman tila – tiedä, osaa, vaikuta – verkkomoduuli ja kilpailu 9.-luokkalaisille kestävän kehityksen teemoista. Kouluille avattiin myös mahdollisuus ilmoittautua juhlavuoden YK-kouluksi.

YK ja maailman tila –sivusto ja kilpailu oli peruskoulun 9.luokkalaisille suunnattu kokonaisuus, jonka tavoitteena oli lisätä sellaisia tietoja, taitoja ja valmiuksia, jotka mahdollistavat vastuullisen toimijuuden globalisoituvassa maailmassa sekä osallistumisen kestävän ja oikeudenmukaisen tulevaisuuden rakentamiseen. Hankkeen toisena tavoitteena oli myös mitata peruskoulunsa päättävien nuorten tietämystä maailman tilasta, tulevaisuuden haasteista ja YK:n toiminnasta. Hanke pohjautui osittain vuonna 2013 Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella luotuun ”Pallonkuttajat” -tietovisaan, joka laadittiin yhteistyössä Sanoma Gamesin kanssa.

Kilpailu toteutettiin keväällä 2015 ja se oli kaksivaiheinen. Kilpailua muokattiin kilpailun pilottiversiosta saatujen palautteiden perusteella. Ensimmäinen vaihe oli tietokilpailu, joka toteutettiin joko paperisena tai sähköisenä versiona. Vastaukset käytiin läpi kouluttajan ja koulutusavustajan toimesta ja parhaiten pärjänneet pääsivät kilpailun toiseen vaiheeseen, joka oli pienimuotoinen esseekirjoitus. Asiantuntijaraati valitsi esseistä kolme parasta, jotka palkittiin palkintojenjakotilaisuudessa Eurooppasalissa toukokuun lopussa. Hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat OAJ sekä Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL.

Kilpailuun ilmoittautui yhteensä 3226 oppilasta ja 62 koulua, paperiseen toteutukseen ilmoittautui 1838 oppilasta ja sähköiseen 1388.

Kilpailuun osallistui lopulta 59 koulua, joista YK-kouluja oli 19 kpl.

Osallistuneet oppilaat: 1. vaihe 2600 oppilasta / 2. vaihe 130 oppilasta.

Ruotsinkielisiä ryhmiä osallistui yhteensä 6 kolmesta eri koulusta.

YK ja maailman tila –sivusto jää osaksi YK-liiton koulutustoimintaa ja sen sisältöjä uudistetaan ja päivitetään säännöllisesti. Valtakunnallisia kilpailuja järjestetään tulevaisuudessa resurssien sallimissa puitteissa.

4.3. Muut koulutusmateriaalit ja aineistot

Vuoden aikana keskityttiin erityisesti YK ja maailman tila -sivuston, kilpailun sekä YK-päivien sisällön tuottamiseen ja päivitykseen ajankohtaisten teemojen, kuten Post 2015-prosessin mukaisesti.

YK-koulut saivat YK-liitolta tukea ja materiaalia läpi vuoden. YK-kouluille lähetettiin vuoden aikana kuusi tiedotetta, joissa lähetettiin mm. kutsu Educaan YK:n 70-vuotiskakkukahveille, tiedotettiin kilpailusta, materiaalinvinkeistä, tapahtumista, vierailuista ja YK-päivän vietosta.

Kaikille yli sadalle YK-koululle lähetettiin yleinen materiaalipaketti syksyllä 2015. Sen lisäksi lähetettiin materiaalia 30 YK-koululle tilausten mukaan: mm. julisteita 90 kpl, YK-kirjoja 13 kpl, maailman parhaat uutiset aikajanoja 35 kpl, MPU-lehtiä 900, satoja ilmapalloja sekä pari sataa YK-sopimuksia käsitteleviä pikkukirjoja.

Maailmanparhaat uutiset -kampanjan yhteyteen rakennettiin kouluille suunnattu osio, jonka avulla kouluissa voitiin toteuttaa omia hyviä tulevaisuuden uutisia ja tuottaa uutislehtiä joko paperilla tai sähköisesti. Sen lisäksi kouluilla oli mahdollisuus hyödyntää tunneilla valmiita historiallisia uutisia. Varhaiskasvatuksen ja alakoulun tarpeisiin kehitettiin aikajanalla seikkailevia piirroshahmoja, joille sai keksiä itse ajatuksia hyvistä uutisista. Sen lisäksi kouluja kannustettiin leipomaan YK-päivän kakkua ja osallistumaan kampanjan tapahtumiin. Onnellisuuspäivän viettoon tehtiin myös oma oppimateriaali koulujen käyttöön.

YK-päiväksi toteutettiin uusi prezi-esitys YK:n toiminnasta ja maaliskuun 2016 loppuun mennessä sitä oli käyty katsomassa 724 kertaa.

Joulukuussa Ban Ki-Moonin vierailun yhteydessä YK-kouluille tarjottiin mahdollisuutta osallistua vierailuun ja tilaisuuteen saapuikin 15;sta koulusta n. 240 koululaista ja opettajaa. Yhdessä ulkoministeriön kanssa järjestettyyn tilaisuuteen osallistui kokonaisuudessaan yli 2000 päättäjää, viranomaista, median ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Kuusi eri ikäistä (12-30 v) nuorta esitteli tilaisuudessa YK-liiton maailman parhaat uutiset kampanjaa kertomalla juhluvieraille omat maailman parhaat tulevaisuuden uutisensa. Samassa yhteydessä saatiin sekä YK:n pääsihteeriltä että presidentti Niinistöltä parhaat uutiset.

4.4. Koulutukset ja kouluvierailutoiminta

YK-liiton kouluvierailijakoulutukset päätettiin lopettaa vuonna 2015 pääosin resurssipulan vuoksi, mutta kouluvierailuita toteutettiin vuoden aikana vielä 31 kappaletta. Pitkät etäisyydet ja kouluvierailijoiden puuttuminen lähietäisyydeltä ja aikatauluongelmat ovat pääasiallisia haasteita kouluvierailujen toteutumiselle.

Kouluvierailukoulutuksia järjestettiin edellisenä vuonna 2014 viisi kertaa ja rekisterissä oli vuoden 2015 alussa 49 vierailijaa, joista kuitenkin aktiivisia oli vain 10. YK-liitto osallistui Maailma koulussa –seminaarien, luentojen ja koulutusten toteuttamiseen eri puolilla Suomea. YK-liitto piti esittelypistettä, toteutti työpajoja sekä oli mukana luentoryhmässä opettajankoulutuslaitoksissa neljällä paikkakunnalla (Hki, Rauma, Tku, Oulu).

Muuta luennointi- ja koulutustoimintaa tehtiin jäsenjärjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden pyynnöstä ja aloitteesta. Mahdollisuuksien mukaan toteutettiin myös opetus- ja koulutussektorilla toimiville suunnattuja teemakoulutuksia sekä laajalle yleisölle suunnattuja koulutustilaisuuksia.

YK-liiton toimesta tehtyjä luentoja ja vierailuja toteutettiin Vesilahden ylä-asteella, Apollon yhteiskoulussa ja suomalais-venäläisessä yhteiskoulussa rauhanpäivänä yhteistyössä Lähetysseuran kanssa, Liikunnan ja kehityksen -seminaarissa, Helsingin media-lukiossa, Humanismipäivillä, Globaalikasvatuksen teemapäivillä HUMAK:issa. Lisäksi esittelimme toimintaamme mm. YK-liiton paikallisosastoille (Helsinki, Turku, Tampere) ja YK-nuorille, teknillisen yliopiston opiskelijoille ja Demo Finlandin järjestämässä koulutuksessa.

YK-liiton koulutustoimintaa esiteltiin Educassa, sosiaalifoorumissa, opiskelijoiden ja nuorten YK-päivillä, materiaalitoreilla opettajankoulutuslaitoksissa (Hki, Rauma, Tku, Joensuu), valtiotieteilijöiden päivillä, yhteiskuntatieteilijöiden päivillä, globaalikasvatuksen kesäpäivillä, HUMAK:issa.

Maailmankansalaisen kypsyyskokeen (MKK) ohjaus ja arviointityö on siirtynyt töitä tekevien oppilaitosten omalle vastuulle. Tehdylle työlle voi yhä tilata maksuttoman diplomin liitosta. Vuonna 2014 diplomeja tilattiin 68 kappaletta. Töitä suoritettiin Ranuan kristillisessä kansanopistossa, Kastellin koulussa, Piispanlähteen koulussa ja Espoonlahden yhteislyseon lukiossa.

4.5. Järjestöyhteistyö

Vuonna 2015 YK-liitto jatkoi aktiivista yhteistyötään muiden globaalikasvatusta tekevien järjestöjen kanssa

eri yhteistyöryhmissä. Järjestöyhteistyön tarkoituksena on parantaa tiedonkulkua, yhdistää voimavaroja, vahvistaa globaalikasvatuksen viestiä ja välttää päällekkäistä työtä. Yhteistyö on toiminut hyvin jo usean viime vuoden ajan.

Toiminnot ja verkostot:

YK-liitto jatkoi Kepan koordinoiman globaalikasvatusverkoston aktiivisena jäsenenä. Verkoston fokus on kansallinen järjestöyhteistyön tiivistäminen ja edunvalvonta, OKL- ja oppilaitosvaikuttaminen, oppikirja sekä OPS-vaikuttaminen ja seuranta. Verkosto osallistuu myös kansallisesti järjestösektorin kasvatus- ja koulutustoimintojen edunvalvontaan ja näkyväksi tekemiseen.

- Globaalikasvatusverkoston alainen OPS-yhteistyöryhmä kokoontui loppuvuodesta 2014 ja keväällä 2015 lukion ops-komentoinnin puitteissa. Työryhmä jatkoi oppikirjavaikuttamisen työryhmänä, jonka tarkoituksena on vaikuttaa uusien oppikirjojen sisältöihin kommentoimalla niitä globaalikasvatuksen näkökulmasta. YK-liitto kommentoi kolmea eri oppikirjaa (lukion eri kurssien historia sekä yhteiskuntaoppikirjoja) yhteiskuntaoppi sekä tuotti kustantajille Kuvien käyttö oppikirjoissa- ohjeistuksen yhdessä Planin kanssa.
- Osallistuttiin globaalikasvatusverkoston koordinoimaan Maailma koulussa -työryhmään, työpajojen ja luennon suunnitteluun ja toteutukseen opettajankoulutuslaitoksissa (Turku, Helsinki, Joensuu, Oulu) yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa.
- Lisäksi oltiin mukana Kepan koordinoimassa uudessa opettajien täydennyskoulutushankkeen suunnittelussa. Hankkeen rahoitus ei varmistunut vielä 2015 puolella.
- YK-liitto jatkoi jäsenenä Kehyksen koordinoimassa koulutus- ja kasvatus-työryhmässä ja osallistui verkoston seuranta- ja kuulemistilaisuuksiin. Referenssityöryhmän fokus on globaalikasvatuksen seuranta ja vaikuttamistyö erityisesti eurooppalaisella tasolla uusien kestävän kehityksen tavoitteiden näkökulmasta (erityisesti tavoite 4 - hyvä koulutus).
- Olimme mukana Ressun koulun koordinoimassa Erasmus Plus Glores yhteistyöhankehaussa, johon lopulta ei saatiin kielteinen päätös. Yhteistyössä päätettiin kuitenkin jatkaa yhteistyöajatuksen kehittelyä seuraavia hakukierroksia varten.
- Lisäksi osallistuttiin useisiin koulutussektorin kannalta keskeisiin tilaisuuksiin, tapahtumiin, seminaareihin ja kuulemistilaisuuksiin.

Kumppanuudet:

YK-liitto on perustajajäsen ja pitkäaikainen kumppani Ihmisoikeudet.net-hankkeessa (2003–2014). Hanke arvioitiin vuonna 2014 ja sen toteutusta päätettiin jatkaa Ihmisoikeusliiton alaisuudessa laajempaan järjestöyhteistyönä. YK-liitto päätti resurssien vähenemisestä johtuen jättäytyä hankkeesta tässä vaiheessa pois. Yhteistyö kuitenkin ihmisoikeuksien edistämiseksi koulumaailmassa jatkuu ja YK-liiton tuottama materiaali on edelleen verkoston käytettävissä. YK-liitto myös mainostaa Ihmisoikeudet.net-sivustoa oman kouluyhteistyönsä puitteissa.

YK-liiton kouluttaja osallistui hankkeen kirjallisten töiden arviointiin vielä alkuvuodesta 2015.

Vuotuinen YK:n nuorisodelegaan valinta järjestettiin jälleen yhdessä Allianssin kanssa. Vuoden 2015 nuorisodelegaatti oli Mikkel Näkkäläjärvi. Vuoden 2016 nuorisodelegaatti valittiin syksyllä 2015 ja valituksi tuli Sonja Huttunen. Nuorisodelegattitoiminta on osa suoraa vaikuttamis- ja tiedonlevitystä nuorelta nuorille. Vuonna 2015 nuorisodelegaatti osallistui aktiivisesti YK-liiton eri tapahtumiin sekä toteutti omia kouluvierailuja eri asteen oppilaitoksiin (5 kpl). Mikkel Näkkäläjärvi oli delegaattivuotensa aikana tiivisti yhteistyössä liiton koulutussuunnittelijan ja juhluvuoden kampanjakoordinaattorin kanssa eri toimintojen

suunnittelussa ja toteutuksessa. Nuorisodelegaatti osallistui mm. Educa-messuille, Maailma kylässä tapahtumaan, kirjoitti kolumneja (2 kpl) Maailman parhaat uutiset –lehteen, piti puheenvuoron sekä osallistui työelämäpaneeliin nuorten ja opiskelijoiden YK-päivänä. Delegaatti oli mukana myös YK ja maailman tila- palkintojenjakotilaisuudessa.

Toimikauden aikana delegaatin tehtäviä on selkeytetty ja prosessille on luotu delegaatille sovellettavat toimintalinjat Allianssin toimesta.

4.6. YK-verkkokurssit avoimessa yliopistossa

Avoimen yliopiston verkkokurssikokonaisuus käynnistyi YK-liiton aloitteesta yhteistyössä UniPID -verkoston (*Finnish Universities' Partnership for International Development* <http://www.unipid.fi/en/courses/>) kanssa ja YK-liitto on vuosittain tukenut kurssisisältöjen tuontantoa ja päivittämistä.

Vuonna 2015 yliopistot tarjosivat mahdollisuutta suorittaa avoimessa yliopistossa seuraavia viiden opintopisteen arvoisia kursseja. Hankkeen toimintojen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa UniPIDin sihteeristö YK-liiton tuella.

- Introduction to the United Nations
- UN and Human Rights
- Gender and Development
- International Development Cooperation
- Water and Society
- Public Health in Humanitarian Crises
- Concept of sustainability
- Sustainable Water Supply and Sanitation
- United Nations and Global Humanitarian Governance

Kurssit ovat varsin suosittuja. 2015 jatkettiin keskustelua ja suunnittelua yhteistyöstä- YK-kurssikokonaisuuden koostamiseksi aikuiskoulutukseen laajemmin. Verkkomodulien suunnittelu ja kehittämistyö käynnistyi vuoden lopulla yhteistyössä Työväen Sivistysliiton kanssa.

5. HANKKEET JA VERKOSTOT

5.1. YK 70 – Maailman parhaat uutiset-kampanja

Hyviä uutisia kerättiin yleisöltä 140 vuotta kattavalle parhaiden uutisten aikajanalle. Kuva: Laura Böök.

Vuoden 2015 suurimpia ponnistuksia liitossa oli YK:n 70-vuotiskampanjan koordinointi Suomessa. Juhlavuoden kampanja toteutettiin suomalaisten YK-järjestöjen UNICEfin, UN Womenin, Suomen pakolaisavun, Väestöliiton ja Suomen YK-liiton yhteistyönä ulkoministeriön tuella. Kampanjan pääviesti oli YK:n juhlavuoden mukaisesti "Vahva YK – Parempi maailma".

Juhlavuoden kampanja rakentui alun perin tanskalaisten kansalaisjärjestöjen ja YK:n yhdessä kehittämän *Verdens Bedste Nyheder* -konseptin ympärille. Suomen Maailman parhaat uutiset (MPU) -kampanjassa 140 vuotta käsittävälle aikajanalle koottiin uutismuotoisten juttujen kautta kuva YK:n onnistumisista viimeisten 70 vuoden ajalta. Tämän lisäksi yleisöä kehoitettiin kirjoittamaan omia hyviä uutisiaan seuraaviksi 70 vuodeksi.

Aikajanasta tuotettiin sekä tapahtumissa mukana kulkeva että verkkosivuille virtuaalinen versio (www.maailmanparhaatuutiset.fi – myös ruotsiksi ja englanniksi). Lisäksi kampanjalla oli Facebook-sivu (www.facebook.com/maailmanparhaatuutiset) ja Twitterissä käytössä tunnisteet #parhaatuutiset ja #YK70.

5.1.1. KESKEISET TAPAHTUMAT JA TOIMINNOT

Vuoden aikana yleisöltä saatiin yli 3000 hyvää tulevaisuuden uutista. Eniten uutisia kirjoitettiin rauhasta ja konfliktien loppumisesta, sosiaalisesta tasa-arvosta ja ekologisesta kestävydestä. Vuoden aikana järjestettiin kolme YK70-päätaphtumaa yhdessä muiden YK-järjestöjen kanssa: Educa-messuilla Helsingissä, SuomiAreenassa Porissa ja YK:n päivänä ympäri Suomea. Lisäksi järjestettiin 13 pienempää tapahtumaa sekä 7 pienempää paikallista tempausta tai koulutapahtumaa ympäri Suomen (ks. Tapahtumakalenteri 2015).

Tapahtumissa erityisesti nuoria innosti parhaiden uutisten valokuvastudio, jossa valokuvattavat saivat mukaan kuvan itsestään oman hyvän uutisen kanssa. Valokuvatuotantoa tuki Hewlett-Packard Suomi tarvikelahjoituksella.

Juhlavuotta varten suomalaiset eri alojen taiteilijat – **Hanna Brotherus, Jani Leinonen, Jukka Perko, Marzi Nyman, Jani Toivola, Paleface** ja **Riku Rantala** – toteuttivat YK:n hyvän tahdon lähettilään **Mikko Kuustosen** johdolla "Parempi maailma ja kuinka se tehdään" -lavashow'n. Show esitettiin kampanjan lanseeraustilaisuudessa Educa-messuilla päälavalla tammikuussa sekä SuomiAreenassa heinäkuussa osana ulkoministeriön tapahtumaa Porin teatterissa. Pienemmässä muodossa show oli mukana myös Tampereen Kokonaisturvallisuusmessuilla syyskuussa. Videoita show'sta täällä: www.yk.fi/yk70v/kuvat/

YK:n "syntymäpäivä" 24.10. oli päätapahtumista suurin, ja sen aikaan järjestettiin juhlatilaisuuksia samanaikaisesti 17 paikassa ympäri Suomea. Paikallistapahtumat toteutettiin yhteistyössä Marttaliiton, YK-liiton paikallisjärjestöjen, UNICEFin, Suomen Pakolaisavun, Väestöliiton ja UN Womenin paikallisjärjestöjen kanssa. Stadin ammattiopiston kondiittorilinjan opiskelijat loivat YK:n päivän alla julkaistun reseptin YK-leivokselle, jota leivottiin ja jaettiin kaikissa YK:n päivän tapahtumissa. Kampin kauppakeskuksessa Helsingissä YK:n kunniaksi jaettiin kakkua ja kahvia sekä Maailman parhaat uutiset -lehteä yli 5000 ihmiselle. Auttamassa oli myös vapaaehtoisia vantaalaisesta vastaanottokeskuksesta. Tunnelmia näkee täältä: <https://www.facebook.com/UNAFinland/?fref=ts>

Kakkua jaettiin Helsingissä Kampin kauppakeskuksen keskusympyrässä. Kuva: Laura Böök

Hyvistä menneistä ja tulevista uutisista julkaistiin kolme kampanjalehteä, jotka julkaistiin tammikuussa, toukokuussa ja lokakuussa. Lehdissä käsiteltiin ajankohtaisia YK-aiheita, kestävää kehitystä ja Agenda 2030:tä positiivisesta näkökulmasta, nostettiin esiin historian saavutuksia ja yleisön kirjoittamia hyviä uutisia. Lisäksi julkaistiin kaksi singleä: yksi kansainvälisenä onnellisuuden päivänä ja toinen myöhemmin syksyllä naisten osallistumisesta YK:ssa.

Kampanjaa integroitiin aktiivisesti YK-liiton viestintä- ja koulutustoimintaan Suomessa, ja lehtiä sekä koulukäyttöön soveltuvia Maailman parhaat uutiset aikajanoja lähetettiin kouluille tilauksesta. Etenkin YK-kouluiksi ilmoittautuneita aktivoitiin kirjoittamaan hyviä uutisia ja pitämään YK:n 70-vuotisjuhlaa ja teemoja esillä kouluissa.

Syksyllä kampanjaan tehtiin kuusi laadukasta kampanjavideota, jossa kampanja-artistit lukivat hyviä menneisyyden ja tulevaisuuden uutisia yhdessä kansainvälisissä asioissa profiloituneiden suomalaisten, poliitikkojen ja lasten kanssa. Videot pyörivät Yleisradion kanavilla kahden viikon ajan 12.10.–25.10. ja niitä jaettiin aktiivisesti verkossa sekä näytettiin YK:n päivän ja Suomen YK-jäsenyyden juhlatilaisuuksissa mm. juhlavuoden päätöstilaisuudessa Finlandia-talolla. Videot voi katsoa osoitteessa: www.ykliitto.fi/uutiset-ja-tiedotus/uutisarkisto/maailman-parhaat-uutiset-ylen-kanavilla

Videoissa kerättiin varoja YK:n työhön Syyriassa, *Syria Strategic Response Planin* kautta. Videoiden lisäksi varoja kerättiin verkossa sekä lippailla. Keräys oli ensisijaisesti osa yleistä tiedotuskampanjaa, jonka tavoitteena on viestiä siitä, että Syyrian tilanne on aikamme suurin humanitaarinen kriisi, jonka helpottamisessa YK on keskeinen toimija – ja että me voimme toimia paremman maailman tekemiseksi. Keräyksen tuotto jäi odotetusti vähäiseksi (7775 euroa), joka kanavoidaan YK-järjestöjen kautta kriisin keskellä elävien syyrialaisien tilanteen helpottamiseksi.

Joulukuussa yleisön kirjoittamista uutisista tehtiin kooste, joka luovutettiin pääsihteeri **Ban Ki-moonille** sekä tasavallan presidentti **Sauli Niinistölle** Suomen YK:n jäsenyyden 60-vuotisjuhlallisuuksissa Finlandia-talolla 9.12. Kuusi nuorta myös esittivät juhlatilaisuudessa omat parhaat uutisensa pääsihteerille ja juhlavieraille. Kampanjan videot avasivat tilaisuuden. Videon tilaisuudesta voi katsoa täällä: <https://youtu.be/Tgg9rkkriGo>

Ban Ki-moon ja Sauli Niinistö kirjoittivat omat maailman parhaat tulevaisuuden uutisensa Suomen YK-jäsenyyden 60-vuotisjuhlassa joulukuussa 2015.

5.1.2. KAMPANJAN TAVOITTAUVUUS – KESKEISET LUVUT

YK70-kampanja tavoitti vuoden aikana yhteensä arviolta 2,5 miljoonaa ihmistä. Luku on suuri, sillä valtaosa (2,2 miljoonaa) tavoittavuudesta tuli YLE:n televisiospottien kautta, mutta myös mm. päätapahtumissa ja valokuvanäyttelyllä tavoitettiin kiitettävästi ihmisiä.

- Yleisöltä ja koululaisilta saatiin yhteensä yli 3000 hyvää tulevaisuuden uutista.
- Ylen televisiokanavilla näytetyt Maailman parhaat uutiset -kampanjavideot tavoittivat Ylen arvion mukaan yli 2 miljoonaa suomalaista.
- YK:n päivänä syntymäpäiväkahvit järjestettiin 17 paikassa ympäri Suomea. Tapahtumat tavoittivat yhteensä noin 22 000 ihmistä, joista suurin osa Helsingin Kampin tapahtuman kautta. YK:n päivän jumalanpalvelukseen osallistui YK-päivän kakkukahvitilaisuudesta tehtiin juttua Ylen Tänään iltapäivällä -ohjelmaan sekä Ylen iltauutisiin.
- Muut tapahtumat – 2 muuta päätapahtumaa sekä 13 pienempää tapahtumaa ja 7 koulutempausta – tavoittivat arvioiden mukaan noin 15 000 ihmistä. Päätapahtumista Educa-messuilla järjestetyn "Parempi maailma ja kuinka se tehdään" -show'n näki livenä yli 800 henkeä ja Suomi Areenan yhteydessä Porin teatterissa järjestettyyn tilaisuuteen osallistui 220 henkeä. Yhteensä Educaan osallistui 14 000 ja Porin Suomi Areenalle 55 000 ihmistä.
- Lisäksi Suomen YK-jäsenyyden 60-vuotisjuhlassa 9.12. Finlandia-talolla oli noin 1200 vierasta. Juhlatilaisuuden alussa esitettiin Maailman parhaat uutiset -televisiospotit ja osana juhlaohjelmaa kuusi nuorta esitti yleisölle ja YK:n pääsihteerille omat Maailman parhaat uutisensa. Eteistilassa kerättiin juhlayleisöltä hyviä uutisia.
- YK:n päivänä avattiin Kampin kauppakeskukseen myös Maailman parhaat uutiset -valokuvanäyttely, joka oli 24.–31.10. esillä Espoon bussiterminaalin ja metron sisäänkäynnin välissä. Näyttely tavoitti arviolta 240 000 ihmistä. Sekä valokuvanäyttely että Kampin kauppakeskuksen YK-syntymäpäiväkahvien tilat saatiin lahjoituksena veloituksetta käyttöön Kampin kauppakeskukselta.
- Maailman parhaat uutiset -lehtiä jaettiin yhteensä noin 12 000 kappaletta vuoden aikana eri tilaisuuksissa ja kouluille.
- Kehys ry:n Suomessa koordinoiman Kehitysyhteistyön eurooppalaisen teemavuoden liite julkaistiin Maailman parhaat uutiset -konseptilla Metro-lehden välissä perjantaina 30.10. Lehdessä kerrottiin myös Suomen MPU-kampanjasta ja YK:n 70-vuotisjuhlavuodesta. Lehdellä on arviolta 255 000 lukijaa päivässä.
- Kampanjan verkko- ja Facebook-sivut tavoittivat yhteensä joitakin tuhansia kävijöitä.

5.1.3. HELVI SIPILÄN ARKISTOJEN HYÖDYNTÄMINEN SEKÄ NAISET JA YK -SEMINAARIT

Suomen YK-liiton tavoitteena oli varmistaa, että Kansallisarkistossa olevat Helvi Sipilän arkistot saadaan järjestettyä ja analysoitua siten, että aineisto on jatkossa aihepiiristä kiinnostuneen kohderyhmän käytössä. Tavoitteena oli myös tehdä tunnetuksi suomalaisnaisten merkittävää roolia naisten aseman edistämiseksi YK:ssa.

Molemmat tavoitteet saavutettiin aikatauluhaasteista huolimatta. Arkistojen avautumisesta tiedotettiin vuoden lopulla samassa yhteydessä, kun ilmoitettiin mahdollisuudesta hakea avustuksia YK-liiton perustamasta Hilkka Pietilä -rahastosta. Arkistot herättivät kiinnostusta ja YK-liitto myönsikin pienimuotoisen avustuksen Hilkka Pietilän -rahastosta arkistojen hyödyntämiseen liittyvään tutkimukseen.

Loppuvuodesta museovirasto järjesti tasa-arvoasiain neuvottelukunnan tuella Helvi Sipilän arkistoaineiston ja paperikonsevaattorit konservoivat asiakirjat tarpeen mukaan. YK-liiton pienhanketuella palkkaama projektitutkija Leena Ahonen sarjoitti järjestetyn arkistoaineiston ja sen pohjalta tuotettiin julkaisu suomalaisnaisista naisten oikeuksien rakentajina YK:ssa osana Maailman parhaat uutiset -lehtisarjaa. Vuodenvaihteessa työstettiin myös "Suomalaisnaiset YK:ssa naisten oikeuksien puolesta" -valokuvanäyttely järjestöjen, koulujen ja kirjastojen käyttöön.

YK-liitto järjesti ulkoministeriön pienhankeavustuksen avulla myös kaksi tasa-arvokysymyksiä ja naisten oikeuksia käsittelevää avointa tapahtumaa. Ensimmäinen seminaari toteutettiin helmikuun lopulla ennen YK:n naisten oikeuksien komitean CSW:n vuosittaista kokousta. Komitean kokouksen jälkeen järjestettiin erillinen purkutilaisuus.

Syksyllä 2015 järjestettiin Eduskunnan pikkuparlamentissa "Gender and Economy – 20 years from Beijing" -seminaari yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön, tasa-arvoasiain neuvottelukunnan, eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan, ulkoministeriön ja Sukupuolentutkimus-lehden kanssa. Seminaarin pääpuhujana oli YK:n naisten päätoimijaryhmän toinen puheenjohtaja Emilia Réyes ja muina alustajina mm. tasa-arvosuurlähettiläs Anne Lammila, CEDAW-komitean jäsen, professori Niklas Bruun sekä Ruotsin sosiaali- ja terveysministeriön tasa-arvoyksikön varajohtaja Elisabeth White sekä vastaava virkahenkilö Lina Nilsson. Seminaari lähetettiin suorana verkkolähettyksenä ja samanaikaisesti sen kanssa järjestettiin Keniassa ja Ruandassa kansalliset seminaarit paikallisten YK-liittojen toimesta.

Seminaarin jälkeen toteutettiin myös sukupuolitietoisien budjetoinnin työpaja Emilia Reyesin fasilitoimana. Työpajaan osallistuivat muun muassa Tansanian YK-liiton toimijat, jotka tekivät sen innoittamana Tansaniassa Nyamaganan ja Temeken paikallishallintoja koskevat sukupuolitietoisien budjetoinnin selvitykset. Niiden pohjalta he esittivät suosituksia siitä, miten paikallishallinnon tulisi ottaa budjetoinnissa ja toimeenpanossa huomioon sukupuoli, sekä miten gender-tavoitteet jalkautetaan kaikkia politiikkasektoreita läpileikkaavina tavoitteina kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti. Seminaareihin osallistui yhteensä yli 250 henkilöä.

5.2. Vaikuttamistyön hanke 'Kansalaisyhteiskunnan kapasiteetinrakennus: YK-prosessit ja vaikuttamistyö'

Tammikuussa 2015 esitettiin hankkeen ensimmäisen työpajan aikana valmistuneet lyhytelokuvat ja järjestettiin niihin liittyvä paneelikeskustelu kansainvälisellä alkuperäiskansojen Skávmagovat-filmifestivaalilla Inarissa.

Helmikuussa 2015 kuusi jatkokoulutettavaa maasaifasilitaattoria tuotti kolmen viikon työpajassa videon 'oloshu' maasaiden maaoikeuksista. Videon voi katsoa täällä: <https://youtu.be/BRvRRxoDggQ> Lisäksi perustettiin yhteisömediaryhmä Olchanni, jonka toimintaa tuettiin laitteistolla ja editointituella. Oloshon tekemisessä ja levittämisessä suuressa roolissa olivat yhteisön naiset ja osaksi tämän prosessin seurauksena kunnallisvaaleissa Ngorongoron alueella valittiin ensimmäistä kertaa naisedustajia kolmeen valtuustoon.

Helmikuussa Samwel Nangiria Loliondosta ja Malli Silesi Tansanian YK-liitosta osallistuivat 'UN Expert Seminar on Indigenous Peoples' Cultural Rights' -työpajaan Rovaniemen yliopistolla sekä Silesi paneelikeskusteluun Helsingissä järjestetyssä 'Peking-Helsinki-New York' -seminaarissa, jossa käsiteltiin Suomen Peking+20 -

rinnakkaisraporttia sekä Post-2015 -tavoitteita. Seminaarin jälkeen Nangiria jatkoi Inariin, jossa tutustui Saamelaiskorkeakoulun rehtorin Liisa Holmbergin opastuksella saamelaisinstituutioihin.

Rovaniemen seminaarin tuloksena aloitettiin YK:n Alkuperäiskansojen kulttuuristen oikeuksien julistuksen työstäminen ja se hyväksyttiin Genevessä heinäkuussa 2015. Hankkeen toimijat pääsivät seuraamaan prosessia sen eri vaiheissa.

Tuotettu aineisto

Näyttely, jossa oli valokuvia Loliondosta ja postereita kolttasaamelaisten kanssa tehdystä yhteistyöstä, oli näytteillä koko Skávmagovat-festivaalin ajan Saamelaismuseum Siidassa ja näyttelyn posterit siirrettiin sen jälkeen pysyvään näyttelyyn Kolttatalolle Sevettijärvelle.

Yhteisövideo 'oloshö' on katsottu YouTubessa yli 6000 kertaa ja paikallisiin esityksiin Loliondossa osallistui yli 500 ihmistä.

5.3. Vaikuttamistyön hanke 'Kansalaisyhteiskunnan kapasiteetin vahvistaminen ja YK-vaikuttamistyö: alueellisten ja kansainvälisten verkostojen vahvistaminen'

Hankkeessa järjestettiin vuonna 2015 kaksi vaikuttamistyön työpajaa kestävän kehityksen tavoitteisiin ja kansalaisyhteiskunnan vaikuttamistyöhön liittyen. Ensimmäisen työpajan fasilitattorina toimi Community Development Research Associationin (CDRA) Doug Reeler ja temaattiset alustukset pitivät YK-liiton vaikuttamistyön vastaava Jenni Kauppila (Vuosituhattavoitteista kestävän kehityksen tavoitteisiin), Suomen luonnonsuojeluliiton suojelupäällikkö Jouni Nissinen (Kestävän kehityksen indikaattorit), Kynnys ry:n kehitysyhteistyökoordinaattori Mina Mohtajedi ja Vammaiskumppanuuden ohjelasuunnittelija Anu Karvinen (Vammaisten ihmisten oikeudet), Kaisa Kosonen (Pariisin ilmastokokous ja ilmastomuutos) sekä Lapin yliopiston saamelaisoikeuden tutkija Anne Nuorgam (YK:n ihmisoikeusmekanismit ja alkuperäiskansat). Lisäksi YK-liiton toiminnanjohtaja Helena Laukko veti osuuden budjettiprosesseista.

Toisen työpajan fasilitaattorina toimivat YK-liiton vaikuttamistyön vastaava Jenni Kauppila ja kahden päivän osalta InsightSharen ohjelmajohtaja Gareth Benest, joka vastasi yhteisövideokoulutuksesta. Lisäksi YK-liiton vs. viestintävastaava Veera Vehkasalo piti osuuden viestinnästä. Työpajassa suunniteltiin vuoden 2016 Tansanian yhteisövideotyöpajan sisältöä sekä tuettiin Loliondon maasaiden videotuotantoa lisäkoulutuksella, jossa avustivat Benestin lisäksi myös YK-liiton Veera Vehkasalo ja Heli Pekkonen. Lisäksi osana työpajaa Snowchangen tutkija ja johtaja Tero Mustonen mentoroi Loliondon maasaiedustajia perinteisen maankäyttöselvityksen tekemiseen ja karttatyöhön.

Osana jälkimmäistä työpajaa järjestettiin yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön, Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan, eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan, ulkoministeriön ja Sukupuolentutkimuslehden kanssa "Gender and Economy –20 years from Beijing" -seminaari, jonka pääpuhujana oli YK:n Naisten päätoimijaryhmän toinen puheenjohtaja Emilia Réyes ja muina alustajina mm. tasa-arvosuurlähettiläs Anne Lammila, CEDAW-komitean jäsen, professori, Niklas Bruun sekä Ruotsin sosiaali- ja terveysministeriön tasa-arvovoyksikön varajohtaja Elisabeth White sekä vastaava virkahenkilö Lina Nilsson. Seminaari lähetettiin suorana nettilähetetyksenä ja yhtä aikaa sen kanssa järjestettiin Keniassa ja Ruandassa kansalliset seminaarit.

Seminaarin jälkeen Réyes veti vielä sukupuolitietoisesta budjetoinnin työpajan, johon osallistuivat muun muassa Tansanian YK-liiton toimijat, jotka tekivät sen innoittamana Tansaniassa Nyamaganan ja Temeken paikallishallintoja koskevat sukupuolitietoisesta budjetoinnin selvitykset. Niiden pohjalta he esittivät suosituksia siitä, miten paikallishallinnon tulisi ottaa huomioon sukupuoli budjetoinnissa ja toimeenpanossa sekä miten kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti jalkautetaan gender-tavoitteet kaikkia

politiikkasektoreita läpileikkaavina tavoitteina. Suomen, Kenian and Ruandan seminaareihin osallistui yhteensä yli 250 henkilöä.

Hankepartnereiden osallistumista YK-prosesseihin tuettiin. Loliondon maasait osallistuivat Tansanian UPR -varjoraportin tekemiseen ja Tansanian YK-liitto Tansanian CEDAW-varjoraportin tekemiseen sekä maakuulemiseen Genevessä. Tansanian YK-liiton edustaja oli maan delegaatiossa Pariisin ilmastokokouksessa ja lisäksi kokoukseen osallistui nuorisodelegaatti Tansanian YK-nuorista.

Tuotettu aineisto

Vaikuttamistyön työpajojen temaattiset alustukset videoitiin verkoston omaan käyttöön: aiheina ilmastomuutos, vammaisten ihmisten oikeudet ja kestävä kehityksen indikaattorit. Lisäksi tuotettiin yleiseen jakoon neljä lyhyttä videota ajankohtaisista teemoista: aiheina 1) kestävä kehityksen tavoitteiden yleisesittely; 2) tavoitteiden seuranta ja monitorointi; 3) ilmastomuutoksen vaikutukset alkuperäiskansoihin sekä alkuperäiskansojen tuottaman tiedon hyödyntäminen tieteellisen tiedon ohella ja 4) gender-kysymykset läpileikkaavina kestävä kehityksen tavoitteissa. Nämä videot voi katsoa täällä: <http://www.ykliitto.fi/node/2706>

Loliondon maasaiden yhteisövideoryhmä tuotti uuden videon tyttöjen oikeuksista, mutta yhteisön hyväksynnän vaatimasta prosessista johtuen se julkaistiin vasta Naistenpäivänä 8.3.2016. Videon voi katsoa täällä: <https://youtu.be/110Nhjx77hw>

Tansanian YK-liitto osallistui sekä laajan ilmastorahoitusta ja maataloussektoria Tansaniassa käsittelevän raportin "Climate Finance Tracking Study for Agriculture and Livestock Sector in Tanzania" kirjoittamiseen sekä ilmastokokouksen antia analysoivan raportin "Paris Agreement 2015 -Analytical Paper: What are its implications? What does it mean to us?" kirjoittamiseen.

PowerPlayn kehittämistä jatkettiin testaamalla sitä vuoden 2015 molemmissa työpajoissa Itä-Afrikan energiantuotantoratkaisuihin liittyvällä kuvitteellisella Kenania -esimerkillä. Power Play on YK-liiton Jenni Kauppilan kehittämä peli, jonka avulla voi analysoida ja kehittää keinoja yhteiskunnan muuttamiseksi.

Työpajoja ja jatkotyötä varten perustettiin OK-Opintokeskuksen Moodle-pohjaan sähköinen verkkokurssi, johon on koottu kaikki hankkeen kannalta relevantti materiaali. Yhteensä materiaaleja on yli 80 seuraavilta osa-alueilta: Agenda 2030 (8); SDG-indikaattorit (8); vammaisten oikeudet (3); naisten oikeudet (8); alkuperäiskansojen oikeudet (10); ilmastomuutos (12); rahoitus ja verotus (6), UPR (1), metodologia (16), kokemukset ja raportit kansallisista, hankkeesta järjestetyistä, seminaareista ja tapahtumista (2); muuta (5) (materiaaleja muista teemoista); keskustelu ja tehtävät (1). Osallistujat tekivät myös vaikuttamistyön verkostokartoitukset järjestöittäin.

5.4. Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU

KATU ja STETE toimivat pitkälti samalla alueella ja ovat viimeiset vuodet tehneet entistä tiiviimpää yhteistyötä. Toimintaympäristön muutoksen myötä syntyi tarve harkita toimijoiden yhdistymistä. Vuoden 2014 aikana valmisteltiin aktiivisesti yhdessä STETEn ja KATUn yhdistymistä, laadittiin yhteinen toimintasuunnitelma ja rahoituspohja vuodelle 2015 ja päätettiin yhteisesti hyväksytyistä säännöistä, jotka lähetettiin tarkastukseen Patentti- ja rekisterihallinnolle. STETE muutti yhteisiin toimitiloihin KATUn kanssa toukokuussa 2014.

Kuluneen toimikauden tavoitteena oli perustaa uusi laaja turvallisuusverkosto, jonka nimestä, säännöistä, hallintomuodoista ja rakenteesta päätettiin lopullisesti 6.10.2015 yhdistymiskokouksessa. Yhdistymisprosessissa konsultoitiin laajasti KATUn ja STETEn toimistojen, ohjausryhmän ja puhemiehistön, ulkoasiainministeriön sekä muiden sidosryhmien kesken.

KATUn ja STETEn sekä lokakuusta lähtien WISEn toimintavuoden 2015 pääteemoina olivat EU:n rauhanrakennus ja siviilikriisinhallinta, ETYJin 40. juhlavuosi sekä järjestön työ Ukrainan kriisin hallitsemiseksi. Muita tilaisuuksissa ja koulutuksissa esiintyviä teemoja olivat dialogi ja kansalaisyhteiskunnan rooli rauhanrakennuksessa ja konfliktinehkäisyyssä sekä kriisihallinnan ja konfliktinehkäisyn vaikuttavuus.

KATUn jo perinteeksi muodostuneessa turvallisuuspoliittisessa akatemiassa pääteemana oli Euroopan yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (YTPP). Akatemia järjestettiin Helsingin Vuosaaressa Kulttuurikeskus Sofiassa kahden päivän koulutuksena. Akatemian puhujavieraina olivat muun muassa alivaltiosihteeri Anne Sipiläinen, suurlähettiläs Piritta Asunmaa, kansanedustaja Erkki Tuomioja, neuvotteleva virkamies Antti Häikiö ja professori Jarno Limnäck. Akatemiaan osallistui n. 30 henkilöä: poliittisia päättäjiä, virkamiehiä, kansalaisjärjestöjen edustajia ja opiskelijoita. Kurssipalaute oli positiivista. Kurssilaisten toiveena oli mm. korkeatasoisen akatemian järjestäminen jatkossakin vuosittain. WISEn kotisivulta löytyy raportti Turvallisuuspoliittisen Akatemian sisällöistä.

KATU toimi tiiviissä yhteistyössä niin ulkoministeriön kuin sisäministeriön kanssa siviilikriisinhallintaan liittyvissä kysymyksissä. KATU jatkoi toimintavuonna läheistä yhteistyötä Kuopion kriisinhallintakeskuksen CMC Finlandin kanssa. Toukokuussa KATU järjesti yhdessä puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen (FINCENT) ja Kriisinhallintakeskuksen kanssa perinteisen kriisinhallintaseminaarin.

KATUn edustaja (Anne Palm, varalla Pertti Räisänen) nimettiin keväällä perustettuun sisäministeriön alaisen Sisäisen turvallisuuden rahaston seurantakomiteaan.

KATUn edustajat osallistuivat toimintavuoden aikana sekä Suomen UN Womenin yhteydessä toimivan Suomen 1325-verkoston että Kehys ry:n kanssa koordinoitun turvallisuus- ja kehitys -ryhmän työhön.

KATU oli edelleen jäsenenä eurooppalaisessa kattojärjestössään EPLOssa (European Peace Liaison Office). EPLO jatkoi mm EU:n ulkosuhdehallinnon toiminnan seuraamista erityisesti siitä näkökulmasta, miten siviilikriisinhallinta ja konfliktien ennaltaehkäisy näkyvät Euroopan unionin ulkosuhteissa.

Toimintavuoden aikana julkaistiin uutismateriaalia KATUn verkkosivuilla osoitteessa www.katunet.fi. Sisältöä tuotettiin KATUn sidosryhmien ja verkostojäsenien ajankohtaistiedon tarpeita varten. Lisäksi sivuilla on KATUn toiminnan teemoihin liittyviä raportteja, rauhanvälitysteoksen pdf-versio ja uutiskirjeitä.

KATU tuotti säännöllisesti sähköisiä uutiskirjeitä noin joka toinen kuukausi. Uutiskirjeen postituslistalla on KATUn yhteistyötahojen lisäksi runsaasti ministeriöiden ja edustustojen virkahenkilöstöä, EU-missioiden työntekijöitä, Turvallisuuspoliittisen akatemian käyneitä kurssilaisia ja muita konfliktinehkäisy- ja kriisinhallintatyöstä kiinnostuneita ihmisiä. Jakelun piirissä on nykyään pitkälti yli parisataa tilaajaa.

Uutiskirjeen lisäksi uutena painopisteenä oli ahkera vaikuttaminen sosiaalisessa mediassa lähinnä Facebook-sivujen ja Twitterin kautta.

KATUn Facebook-sivulla, Twitterissä ja uutiskirjeissä jaettiin myös laajalti tietoa eri tapahtumista ja julkaisuista, etenkin jäsenjärjestöjen toiminnasta ja julkaisuista, samoin kuin CMC:n koulutuksista ja kursseista.

Toimintavuonna KATUn toiminnasta vastasi ohjausryhmä, pääsihteeri ja ohjelmakoordinaattori. KATUn pääsihteeri Anne Palm oli virkavapaalla 15.4.2015 asti. Pääsihteerin viransijaisuutta hoiti Riina Isotalo. Harjoittelijoina olivat vuoden aikana (yhteisinä STETEn kanssa) Heini Vesterinen ja Anni Tervo. Toimintaa ohjasi ohjausryhmän vuodelle 2015 hyväksymä toimintasuunnitelma. KATU sai valtionapua 91017,96 euroa.

Vuonna 2015 KATU järjesti seuraavat tapahtumat:

EU rauhan rakentajana 5.3.2016

KATU ja STETE järjestivät yhdessä Eurooppalaisen Suomen kanssa avoimen kansalaiskeskustelutilaisuuden, jossa EU:n roolia konfliktien ja kriisien ratkaisuyrityksissä pohtivat mm. Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Federica Mogherini ja ulkoasiainministeri Erkki Tuomioja. <http://www.stete.org/eu-rauhan-rakentajana.html>

Vaikuttavuus kriisinhallinnassa ja konfliktinehkäisemisessä 26.5.2016

KATU järjesti perinteisen kriisinhallintaseminaarin Kriisinhallintakeskuksen ja Puolustusvoimien Kansainvälisen Keskuksen kanssa 26.5. Helsingissä. Seminaarissa pohdittiin kriisinhallinnan vaikuttavuutta. Seminaarin puhujina olivat mm. Oskari Eronen CMI:stä, Maria Mekri SaferGlobesta, Antti Häikiö sisäministeriöstä ja prikaatikenraali Mauri Koskela, joka oli vastikään palannut YK:n Liberian operaatiosta. http://www.katunet.fi/sites/katunet.fi/files/cmc-fincen-katu-seminaari_2015_raportti.final_.pdf

Hämärän rajamailla - Ukrainan moniulotteinen kriisi 15.7.2016

KATU ja STETE järjestivät paneelikeskustelun Ukrainan kriisistä, kansalaisyhteiskunnan ja median näkökulmasta, SuomiAreenalla Porissa. Keskustelun veti YLEn entinen ulkomaantoimittaja Jarmo Mäkelä ja keskusteluun osallistuivat Ville Brummer (ohjelmajohtaja, CMI), Ilkka Kanerva (kansanedustaja, ETYJin parlamentaarisen yleiskokouksen puheenjohtaja) ja Kerstin Kronvall (YLEn kirjeenvaihtaja). <http://www.stete.org/haumлмаumlraumln-rajamailla---ukrainan-moniulotteinen-kriisi.html>

Turvallisuuspoliittinen akatemia, 8-9.10.2016

Turvallisuuspoliittinen akatemianpääteemana oli EU:n yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka YTPP. Akatemian puhujina olivat sisäministeriön neuvotteleva virkamies Antti Häikiö, ulkoasiainministeriön ulko- ja turvallisuuspolitiikan alivaltiosihteeri Anne Sipiläinen, Ulkopoliittisen instituutin tutkija Tuomas Iso-Markku, puolustusministeriön erityisasiantuntija Rasmus Hindrén, kansanedustaja Erkki Tuomioja, Suomen NATO-suurlähettiläs Piritta Asunmaa, Aalto-yliopiston kyberturvallisuuden professori Jarno Limnéll sekä ISSAT DCAF:in kouluttaja Thammy Evans. Akatemian päätteeksi järjestettiin Turpokäräjät-paneelikeskustelu, jonka moderaattorina toimi toimittaja Jarmo Mäkelä. Paneeliin osallistuivat Tampereen yliopiston tutkija Minna Liisa Branders, Antti Häikiö, ulkoasiainministeriön NATO-asioiden tiiminvetäjä Minna Laajava sekä Sadankomitean pääsihteeri Anni Lahtinen.

http://www.widersecurity.fi/uploads/1/3/3/8/13383775/turvallisuuspoliittisen_akatemian_2015_raportti.pdf

6. HALLINTO JA TALOUS

YK:n juhluvuoden kampanjan lisärahoituksen myötä YK-liiton täysipäiväisen henkilöstön määrä kasvoi neljästä viiteen. Lisäys antoi merkittävän lisäpanoksen juhluvuoden näkyvyyden laajentamiseksi.

Liiton puheenjohtajana toimivat aktiivisesti kansanedustaja Ilkka Kantola ja varapuheenjohtajina Katri Kulmuni ja Daniel Lahti. Kuusi kertaa kokoontuneessa hallituksessa oli edustettuna 1/3 jäsenjärjestöistä.

YK-liiton kevätkokouksessa käynnistetyn uuden strategian valmistelu keskeytettiin rahoitusnäkymien epävarmuudesta ja juhluvuoden kiireistä johtuen. Strategiatyö päätettiin käynnistää uudelleen vuoden 2016 alussa, kun tilanne on rauhoittunut ja näkymät hiukan selkiytyneet.

YK:n juhluvuosi monipuolisina tapahtumineen ja kampanjoineen oli varsin työntäyteinen ja kaikki YK-liiton toimijat osallistuivat tapahtumiin aktiivisesti. YK-liiton toiminnasta vastasi viisi päätoimista työntekijää toiminnanjohtaja, viestintävastaava, koulutussuunnittelija, vaikuttamistyön vastaava sekä juhluvuoden koordinaattori.

Toiminnanjohtaja Helena Laukko osallistui edelleen kevään 2015 ajan Edupolin johtamisen erityisammattitutkintoon johtavaan koulutukseen ja oli sen osana kansainvälisessä työvaihdossa Brysselissä maaliskuussa pääosin YK:n tiedotustoimisto UNRICissa. Kuukauden mittaisen työvaihdon aikana hän tutustui myös Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin toimintaan sekä loi yhteyksiä kansalaisjärjestöihin Brysselissä. Viestintävastaava Eeva Reittilä puolestaan oli vuorotteluvapaalla 31.8.2015 asti. Sijaisuutta hoiti Veera Vehkasalo. Koulutussuunnittelija Rosa Puhakainen-Mattila oli äitiyslomalla koko vuoden ja sijaisuutta hoiti Christa Prusskij. Ulkoministeriön lisämäärärahalla YK:n 70-vuotisjuhluvuoden kampanjakoordinaattorina työskenteli Heli Pekkonen koko vuoden ajan. Lisäksi tiedotuksen ja koulutuksen avustavissa tehtävissä toimi joitakin työllistämistuella olevia, harjoittelijoita ja vapaaehtoisia. Yhteensä henkilötyövuosia kertyi 7,5.

YK-liiton hallitus päätti syksyllä sisäilmaongelmista johtuen etsiä uudet toimitilat. Tavoitteeksi asetettiin muutto 6 kuukauden kuluessa, maaliskuun loppuun 2016 mennessä. Useita toimitiloja katsastettiin syksyn kuluessa. Kiinnostavimmaksi vaihtoehdoksi nousi Työväen Sivistysliitolta 31.12.2015 vapautuvat tilat Siltasaarenkadulla. Nykyistä suurempien tilojen vuokraamista valmisteltiin selvittämällä muiden järjestöjen kiinnostusta jakaa toimitilaa. Vuoden loppuun mennessä mukaan olivat ilmoittautuneet nykyisten yhteistyökumppaneiden Puolueiden demokratiayhteistyö DEMOn, Laajan turvallisuuden verkoston, Eetin ja Maailma.netin lisäksi Kehys, Eurooppalainen Suomi. Alustavasti kiinnostuksensa olivat ilmaisseet myös Taksvärkki, Rauhankasvatusinstituutti sekä Saferglobe. Myöhemmin myös UNDP ilmoitti kiinnostuksestaan perustaa toimisto väliaikaisesti Suomeen. Vuokrasopimuksesta neuvoteltiin Posti- ja palvelualan ammattiliitto PAU:n kanssa ja muutto toteutui lopulta maaliskuussa 2016.

Pitkään jatkunut heikko taloustilanne ja valtionhallinnon leikkaukset heijastuivat myös YK-liiton rahoitukseen, jonka yleisavustus on laskenut merkittävästi vuoden 2012 tasosta. Hallituksen vaihdoksen jälkeen keväällä 2015 näkymät jälleen heikkenivät hallituksen päätettyä toteuttaa merkittävät leikkaukset vuoden 2016 alusta alkaen mm. kehitysyhteistyön määrärahoihin. YK-liiton yleisavustusta leikattiin 42 000 eurolla ja toiminta-avustusta 38 prosentilla eli reilulla 50 000 eurolla.

2012	Myönnetty yleinen toimintatuki	315 000
2013	Myönnetty yleinen toimintatuki	300 000
2014	Myönnetty yleinen toimintatuki	284 000
2015	Myönnetty yleinen toimintatuki	276 000
2016	Myönnetty yleinen toimintatuki	234 000

YK-liitto on ainoa suomalainen toimija, joka tiedottaa ja kouluttaa YK-asioista päätoimenaan. Resurssien niukkuus johtaa toimintojen laadun ja arvioinnin heikentymiseen. Tiedotus-, koulutus- ja vaikuttamistoiminnan tueksi tarvittaisiin väistämättä lisää asiantuntevaa ja pysyvää henkilöstöä, joiden tehtävänä olisi toisaalta seurata ajankohtaisia YK-kysymyksiä sekä tuottaa aineistoa uusille kohderyhmille kuten yliopistoille, ammattikorkeakouluille ja varhaiskasvatuksen saralle.

KPMG tilintarkastajat suorittivat syksyn 2015 kuluessa ulkoministeriön toimeksiannosta toiminnantarkastuksen YK-liiton kehitysyhteistyöstä. Tarkastus kattoi vuodet 2013-2015. Tarkastuksessa kiinnitettiin erityisesti huomiota YK-liiton vaatimattomaan varainhankinnan tasoon myöntäen kuitenkin samalla, että varainhankinta pääasiassa kotimaassa tapahtuvaan YK-tiedotukseen ja globaalikasvatustoimintaan on lähes mahdotonta. Kehitysyhteistyössä liiton toiminta keskittyy Itä-Afrikan kansalaisyhteiskunnan kapasiteetin vahvistamiseen, joka ei myöskään ole ideaali kohde varainhankinnalle. Lisäksi YK-liiton hallitus on todennut, ettei YK-liiton tulisi kilpailla muiden kehitysyhteistyötä ammattimaisesti

tekevien järjestöjen kanssa vaan pikemminkin tukea niiden toimintaa tiedotuksen ja koulutuksen avulla. Tarkastuksessa kiinnitettiin myös huomioita joihinkin hallinnollisiin prosesseihin, joita syksyn mittaan kehitettiin.

YK-liiton toimintatukea leikattiin samassa suhteessa kuin kehitysjärjestöiltä huolimatta siitä, että YK-liiton tuki oli laskenut jo vuodesta 2012 alkaen ja sitä ennen taso oli pysynyt ennallaan vuodesta 2008 lähtien. Kustannusten nousun huomioiden YK-liiton resurssit ovat vuoden 2015 päättyessä huomattavasti pienemmät kuin kymmenen vuotta aiemmin. Tämä suuntaus ei voi enää jatkua.

Yleisavustuksen lisäksi YK-liitto sai viime vuonna ”YK ja maailman tila” -kilpailuhankkeeseen opetus- ja kulttuuriministeriöltä lasten ja nuorten kehittämisohjelman tukea 58 000 euroa vuosille 2014-2015. YK vaikuttamistyöhankkeeseen saatiin ulkoministeriön tukea 98 010 sekä 11300 euron avustuksen Helvi Sipilän ja Hilka Pietilän arkistojen järjestämiseen. KATUn yleisavustus vuonna 2015 oli 91 017 euroa.

YK-liiton 60-vuotisjuhlan kunniaksi perustetusta Hilka Pietilän nimikkorahastosta jaettiin ensimmäiset avustukset syksyllä 2015. YK-aiheisiin opinnäytetöihin ja ajatuspajatoimintaan myönnettiin apurahoja myönnettiin seuraavasti:

- Tampereen yliopiston kahdenkymmenen opiskelijan ryhmälle tutustumismatkaan New Yorkin YK-järjestöihin ja ajankohtaisiin YK-asioihin liittyvän tiedostusmateriaalin tuottamiseen; 2500 euroa
- Marika Virralle poliittisen historian Pro gradu tutkielmaan Helvi Sipilästä lasikaton murtajana YK:n apulaispääsihteerinä 1972–80; 700 euroa

Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ViNO hyväksyttiin YK-liiton jäseneksi tammikuussa 2015.

LIITE 1: TAPAHTUMAKALENTERI

LIITE 2: HENKILÖKUNTA JA HARJOITTELIJAT

Liitossa työskentelivät vuonna 2015 seuraavat henkilöt:

Työsuhteessa:

Toiminnanjohtaja **Helena Laukko**

Viestintävastaava **Eeva Reittilä** (palasi vuorotteluvapaalta 1.9.2015)

Viestintävastaavan sijaisena Reittilän vuorotteluvapaan ajan **Veera Vehkasalo**

Kouluttajan sijaisena toimi koko vuoden ajan **Christa Prusskij**

YK 70-vuotta kampanjatyöntekijänä **Heli Pekkonen**

Koulutusavustaja **Anna-Maija Rinne** 31.6.2016 asti osa-aikaisesti

Vaikuttamistyön vastaava **Jenni Kauppila**

YK- ja maailman tila kilpailun avustajana toimi 1.1-31.3.2016 **Elina Hemmilä**

Globaliksen maasivujen päivityksestä vastasi tuntiperusteisesti toimittaja **Leena Niinimaa**

Helvi Sipilän arkistojen sarjoituksesta vastasi määräaikaaisesti projektitutkija **Leena Ahonen**

Työ- ja korkeakouluharjoittelijoina: **Liisa Ketola**, **Reetta Palojoensuu** (kukin 3 kk)

LIITE 3: JÄSENJÄRJESTÖT

Suomen YK-liiton jäsenjärjestöt ja paikallisyhdistykset aakkosjärjestyksessä vuonna 2015:

1. AIESEC
2. Akava
3. Ammattiliitto Pro
4. Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto
5. Biologian ja maantieteen opettajien liitto
6. Demarinuoret
7. ESN Eurooppanuoret
8. Filha ry
9. Finlands Svenska Skolungdomsförbund
10. Finnish Model United Nations Society ry (FinMUN)
11. Helsingin nuorten ja opiskelijoiden YK-yhdistys HYKY
12. Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto
13. Hyvinvointivaltion vaalijat HYVA ry
14. Ihmisoikeuskasvatusjärjestö Aina ry
15. JHL - Julkisten ja hyvinvointialojen liitto
16. Jyväskylän YK-yhdistys JyYK
17. Kansallinen lastenliitto
18. Kansallinen Sivistysliitto
19. Kansalliset Maahanmuuttajat - KAMUT ry
20. Kansan Sivistystyön liitto
21. Keskustanuoret
22. Keskustan Opiskelijaliitto
23. Kokoomuksen Nuorten liitto
24. Kokoomuksen opiskelijaliitto Tuhatkunta
25. Kurdistan rauhan ja kehityksen seura
26. Kuurojen Liitto ry

27. Lasten ja nuorten elokuvayhdistys LNEY
28. Lastensuojelun Keskusliitto
29. Liikunnan kehitysyhteistyö LIIKE
30. Lukukeskus - Läscentrum ry
31. Luonto-liitto
32. Maaseudun Sivistysliitto
33. Mannerheimin Lastensuojeluliitto
34. Marttaliitto
35. Metallityöväen liitto
36. Naisjärjestöjen Keskusliitto
37. Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS
38. Nuorten Kotkien Keskusliitto
39. Opetusalan ammattijärjestö OAJ
40. Oulun YK-yhdistys
41. Palvelualojen ammattiliitto PAM
42. Parasta Lapsille
43. Rahtiuden Ystävät
44. SAKKI
45. Sosiaalidemokraattiset Opiskelijat
46. Suomen Ammattijärjestöjen Keskusliitto SAK
47. Suomen Esperantoliitto
48. Suomen Kansanopistoyhdistys
49. Suomen Kristillinen rauhanliike
50. Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
51. Suomen Lukiolaisten liitto
52. Suomen Merimies-Unioni
53. Suomen Partiolaiset
54. Suomen Rauhanliitto – YK-yhdistys
55. Suomen Rauhanturvaajaliitto
56. Suomen Sadankomitealiitto
57. Suomen Sos.dem. Sanomalehtimiesliitto
58. Suomen Terveystieteiden liitto
59. Suomen YK-nuoret (ent. Suomen nuorten ja opiskelijain YK-liitto SYKLI)
60. Svensk Ungdom
61. Tampereen YK-yhdistys TAYK ry
62. Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
63. Turun YK-yhdistys
64. Työväen Sivistysliitto
65. Valtiotieteellinen yhdistys
66. Vammaisjärjestöjen kehitysyhteistyöyhdistys FIDIDA ry
67. Vasemmistonuoret
68. Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ViNO
69. Zonta International Piiri 20

LIITE 4: HALLITUKSEN KOKOUKSET, KOKOUSJÄSENTEN AKTIIVISUUS

Vuonna 2015 järjestettiin yhteensä 6 hallituksen kokousta
PUHEENJOHTAJA:
Ilkka Kantola, Työväen Sivistysliitto
VARAPUHEENJOHTAJAT:
Katri Kulmuni, Maaseudun Sivistysliitto
Daniel Lahti, Kansallinen Sivistysliitto
HALLITUKSEN JÄSENET:
Veera Honka-Nissi, Kansallinen sivistysliitto
Sonja Vojnovic, Maaseudun sivistysliitto
Saara Ruokonen, Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS
Kimmo Kekola, Luonto-liitto
Mai Kivelä, Vasemmistonuoret
Noora Luukka, Sosiaalidemokraattiset Opiskelijat
Matias Kallio, Svensk Ungdom
Ritva Semi, OAJ
Meeri-Maria Jaarva, Suomen Partiolaiset
Pinja Parkkonen, Suomen YK-nuoret
VARAJÄSENET:
Jenny Nyman, Kansallinen sivistysliitto
Hanna Toppi, Keskustan opiskelijaliitto
Kristiina Rajala, STHL
Anne Pauna, Helsingin YK-yhdistys
Saku Lehtinen, Eurooppanuoret
Antti Mäki, Demarinuoret

Rebecca Olin, Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS
Pekka Ihalainen, AKAVA
Heta Ravolainen-Rinne, Suomen Rauhanturvaajaliitto
Sonja Huttunen, FinMUN

LIITE 5: YK-LIITON EDUSTUKSET

Katun ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana 4 kertaa ja siihen kuuluivat pääsihteerin lisäksi:

Meeri-Maria Jaarva, puheenjohtaja
 Matthias Wevelsiep, Kirkon ulkomaanapu
 Laura Lodenius, Rauhanliitto
 Anni Lahtinen, Sadankomitea
 Outi Hakkarainen, Kepa
 Sara Haapalainen, UN Women
 Helena Laukko, Suomen YK-liitto
 Kati Lepojärvi, STETE
 Pertti Räisänen, Rauhanturvaajat

Suomen YK-liiton jäsenyydet eri toimikunnissa, yhteistyöverkostoissa ja järjestöissä 2015

Ihmisoikeuskeskuksen valtuuskunta
 Puheenjohtaja Ilkka Kantola

Kestävän kehityksen toimikunnan varsinainen jäsen
 Toiminnanjohtaja Helena Laukko, varalla Jenni Kauppila

Kansainvälisen ihmisoikeusasian neuvottelukunta
 Viestintävastaava Eeva Hurmalainen, varalla Ritva Semi (OAJ)

Suomen UNESCO-toimikunnan jäsen
 Toiminnanjohtaja Helena Laukko

WFUNA (World Federation of UN Associations) johtokunnan jäsen
 Toiminnanjohtaja, Helena Laukko

Siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan järjestöjaoston jäsen
 Toiminnanjohtaja Helena Laukko ja KATUn pääsihteerin Riina Isotalo/Anne Palm

Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö KIOS
 Hallituksen jäsen Heikki Pietilä, varalla toiminnanjohtaja Helena Laukko

Ihmisoikeudet.net johtoryhmä
 Koulutussuunnittelija Rosa Puhakainen-Mattila, varalla toiminnanjohtaja Helena Laukko

Suomen OneWorld Portaaliyhdistys - maailma.netin hallituksen jäsen
Viestintävastaavat Veera Vehkasalo /Eeva Hurmalainen

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton ICSW-toimikunta(International Council on Social Welfare Finland)
Toiminnanjohtaja Helena Laukko

YK-järjestöjen yhteistyöverkosto
Toiminnanjohtaja Helena Laukko, kampanjakoordinaattori Heli Pekkonen

1325-verkosto
Toiminnanjohtaja Helena Laukko, KATUn pääsihteeri Riina Isotalo/Anne Palm

1325 UM-seurantatyöryhmä
Toiminnanjohtaja Helena Laukko, KATUn pääsihteeri Riina Isotalo/Anne Palm

UM Rauhanvälityksen koordinaatioryhmän
Toiminnanjohtaja Helena Laukko, KATUn pääsihteeri Riina Isotalo/Anne Palm

SM Sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisen ohjelman 2014-2020 seurantakomitea 2015-2020
Varsinainen jäsen Anne Palm, Varajäsenenä Heikki Räisänen